KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
H.Əliyev

DÎPLOMAT

www. Diplomata-kurdi.com

№ 25 (269) 7-13 İyul, Tîrmeh, sal 2014
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məsçidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Prezident İlham ƏLİYEV: İqtisadi inkişaf templəri baxımından Azərbaycan dünya liderinə çevrilmişdir

Səh. 8

Barzanî digel serokê Parlemana Êraqê civî

Səh. 10

Şandeke wezareta derve ya Frensa ligel serokwezîr civiya

Səh. 9

Eger Amerîka bêje na jî dê serxwebûn bê ragehandin

Səh. 4

Azərbaycanda Polis günü əmin-amanlığın əsas təminatçısı olan daxili işlər orqanları əməkdaşlarının Vətənə sədaqətinin rəmzidir – nazir Ramil Usubov

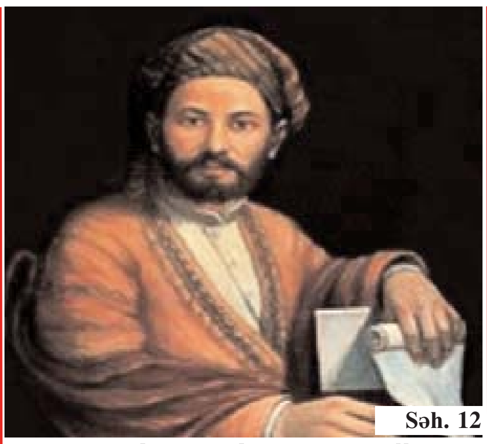

Səh. 12

Ehmedê Xanî 300 yıl önce Kürd Devleti'nden bahsetti

Səh. 10

Gelê kurd li ber berpirsiyaretî û ceribandineke dîrokî ye

Referendum keçiriləcək - Kürdüstan yaradılır Səh. 3

Karayilan: Eger DAIŞê Kobanî girt dê Kerkûkê jî bigire Səh. 8

Турция по-новому взглянула на курдов Səh. 14

'Kürdistan normlara uygun ayrılırsa dünya bağımsızlığı tanır' Səh. 13

CIA: Divê Amerîka piştgiriya Kurdan bike Səh. 7

Yahudiler dostumuz, H.Dicle'ler münafık... Səh. 12

Səh. 11

Demirtaş: Yerel bütçeyi güçlendirmek lazım

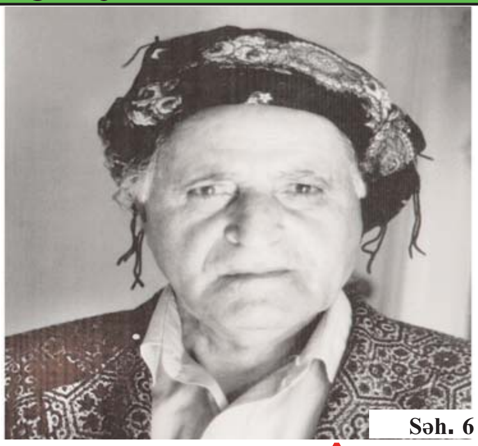

Səh. 6

Helbestvanê Kurd Îbrahîm Metînî (1909 – 2001)

Səh. 7

Serxwebûna Kurdistanê û Îsraîl

Səh. 6

TƏ-ZADLAR

Prezident İlham ƏLİYEV: İqtisadi inkişaf templəri baxımından Azərbaycan dünya liderinə çevrilmişdir

Bu fikir dövlət başçımızın Avropanın "Neurope.eu" informasiya portalında dərc olunmuş müsahibəsində səslənmişdir.

Azərbaycan hazırda dünyanın inkişaf etmiş dövlətləri ilə bir sıradadır. Son on ildə xarici siyasətdə, iqtisadi və mədəni sahələrdə əldə edilən uğurlar ölkəmizin sürətli inkişaf yolunda olmasından xəbər verir. Artıq dünyanın nüfuzlu qurumları da öz tədbirlərini Azərbaycanda keçirməyə üstünlük verirlər. Azərbaycanın mühüm beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etməsi artıq ənənə halını almışdır. 2013-cü ildə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində Fələstinə yardım məqsədilə beynəlxalq konfransın, III Beynəlxalq Humanitar Forumun, İkinci Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun, Davos Dünya İqtisadi Forumunun və digər yüksək səviyyəli qlobal tədbirlərin keçirilməsi bunu bir daha təsdiq edir. Bu, ölkəmizə olan inam və etimadın göstəricisidir.

Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Avropanın "Neurope.eu" informasiya portalında dərc olunmuş müsahibəsində bu barədə daha ətraflı məlumat verilmiş, ölkəmizin dünyanın inkişaf etmiş dövlətləri sırasına qoşulması faktı öz əksini tapmışdır. Son 10 ildə əldə olunan uğurlar, iqtisadi, siyasi və mədəni sahələrdə qazanılan nəticələr 23 illik müstəqillik tarixi olan bir ölkə üçün, təbii ki, böyük nailiyyətdir. Keçmiş SSRİ-nin süqutundan sonra müstəqillik qazanmış MDB dövlətləri arasında məhz Azərbaycanın beynəlxalq aləmə sürətli inteqrasiyası, reytinqinin getdikcə artması siyasi uzaqgörənliyin, davamlı və məntiqli strategiyanın nəticəsidir. Ölkəmizin sürətli inkişafı, xalqın ulu öndər Heydər Əliyev siyasi xəttinə inamını daha da artırmış və bu siyasi kursun alternativi olmadığı barədə inam yaratmışdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin möhkəm özüllər üzərində qurduğu daxili və xarici siyasəti Prezident İlham Əliyev uğurla davam etdirir.

Artıq Azərbaycan iqtisadi inkişaf templəri baxımından dünyada lider dövlətə çevrilmişdir. İqtisadi qüdrətimizin getdikcə möhkəmlənməsi ölkəmizi daha da gücləndirmişdir. Bəzi faktlara əsaslanaraq respublikamızın son 10 ildə qazandığı nailiyyətləri diqqətə çatdırmaq istərdik. Düşünülmüş proqramlara əsaslanan məqsədyönlü fəaliyyət nəticəsində son 10 ildə ümumi daxili məhsul 3,4 dəfə, iqtisadiyyatın qeyri-neft sektoru 2,6 dəfə, büdcə gəlirləri 16 dəfə artmış, həmçinin strateji valyuta ehtiyatlarının həcmi 50 milyard ABŞ dollarını keçmişdir. Milli iqtisadiyyata 170 milyard ABŞ dollarından artıq sərmayə yatırılmışdır. Təbii ki, bütün bunlar əhalinin yaşayış tərzinin yaxşılaşmasına böyük təsir göstərmişdir. Bunun nəticəsidir ki, son 10 ildə əhalinin gəlirləri 6,5 dəfə, orta aylıq əməkhaqqı isə 5,5 dəfə artmış, yoxsulluğun səviyyəsi 49 faizdən 5,3 faizə, işsizlik isə 5 faizə düşmüşdür.

Bir neçə il əvvəl dünyanı iqtisadi və maliyyə böhranı ağuşuna aldığı bir vaxtda Azərbaycanda həyat öz axarınca davam etmiş, üstəlik əhalinin pensiyaları, əmək haqları, sosial müavinətləri artırılmış, aztəminatlı ailələrin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilmişdir. Bu uğurlara siyasi və iqtisadi strategiyanın düzgün müəyyənləşdirilməsi nəticəsində nail olunmuşdur. Onu da qeyd edək ki, ölkəmizin qazandığı nailiyyətlər dünyanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları tərəfindən də yüksək dəyərləndirilir. Məsələn, Dünya İqtisadi Forumunun 2013-2014-cü il üzrə Qlobal Rəqabətlilik Hesabatına görə Azərbaycan dünya ölkələri arasında 39-cu sıradadır.

Əhalini ən çox narahat edən işsizlik probleminin aradan qaldırılması Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu prioritet vəzifələrdən biri olub. Bu barədə "Neurope.eu" informasiya portalının əməkdaşının "Regionların sosial iqtisadi inkişafı ilə bağlı üçüncü Dövlət Proqramı qəbul edilmişdir. Bu proqram 2014-2018-ci illəri əhatə edir. İlk iki proqramın həyata keçirilməsini necə qiymətləndirirsiniz və üçüncü proqramdan nə gözlənilir"– sualını cavablandıran dövlətimizin başçısı demişdir: "2004-cü ildə ilk regional inkişaf proqramını qəbul edərkən məqsədimiz bölgələrin hərtərəfli inkişafını təmin etmək və paytaxtla ölkənin qalan hissəsi arasındakı uyğunsuzluğu aradan qaldırmaq olmuşdur. Hətta 2003-cü ildə keçirilən seçkilərdən öncə demişdim ki, əgər xalq mənə etimad göstərsə, ilk növbədə, regionların inkişafı məsələsi ilə məşğul olacağıq və bu məqsədlə xüsusi dövlət proqramı qəbul ediləcək. Bu, baş verdi. 2004-2008-ci və 2009-2013-cü illəri əhatə edən iki dövlət proqramı, bu proqramlara əlavə olaraq 250 sənədin imzalanması və həyata keçirilməsi regionların inkişafında dönüş nöqtəsi olmuş və bölgələrimizin sosial-iqtisadi mənzərəsini dəyişmişdir. Nəticədə, regionlardakı ictimai xidmətlərin keyfiyyəti və sosial infrastruktur əsaslı dərəcədə təkmilləşmiş, biznes mühiti daha əlverişli olmuş, sərmayələr artmış, minlərlə yeni müəssisə istifadəyə verilmiş və 900 mini daimi olmaqla, 1,2 milyondan artıq yeni iş yeri yaradılmışdır. Son 10 ildə regionlarda məhsul buraxılışı 3,2 dəfə, sənaye istehsalı isə 3,1 dəfə artmışdır. Azərbaycanın bütün regionları və qəsəbələri abadlaşmış və müasirləşmişdir. İnamla qeyd edə bilərəm ki, həyata keçirilmiş proqramlar ölkəmizin regionlarının, ümumilikdə Azərbaycanın iqtisadi potensialının inkişafına böyük töhfə vermişdir". Respublikamızda dünya standartlarına uyğun istehsal və sənaye müəssisələrinin yaradılması xarici ölkə vətəndaşlarının da diqqətindən yayınmamışdır.

Onlar işləmək üçün ölkəmizə üz tutmuş və hazırda da bəzi müəssisələrdə çalışırlar. Halbuki, bir vaxtlar soydaşlarımız iş axtarmaq üçün müxtəlif ölkələrə üz tuturdular. Ölkəmizdə yaradılmış davamlı ictimai-siyasi sabitlik çoxlu sayda iri investorun Azərbaycana sərmayə qoymasına geniş imkanlar açmışdır. Sahibkarlığın inkişafına yaradılmış əlverişli şərait də buna təkan vermişdir. Məhz bunun nəticəsidir ki, son illər Azərbaycanda işləmək istəyən xarici şirkətlərin sayı getdikcə artmaqdadır.

Son on ildə xarici siyasət sahəsində qazanılan uğurlari müstəqillik tariximizin zirvə nöqtəsi hesab etmək olar. Ancaq bu uğurlar bizim üçün son hədd olmayacaq. Azərbaycan Prezidenti "Ölkənin həm iqtisadi, həm də sosial inkişafı, eyni zamanda, həm də güclü beynəlxalq status deməkdir. Xarici siyasətinizin uğurları barədə nə deyə bilərsiniz"— sualına cavab verərkən son 10 ildə bu sahədə əldə olunan nailiyyətləri yüksək qiymətləndirərək demişdir: "Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı, iqtisadi potensialının güclənməsi, həyata keçirilən fəal xarici siyasət ölkəmizin nüfuzunun yüksəlməsini, beynəlxalq aləmə daha sıx inteqrasiyasını, ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin möhkəmlənməsini təmin etmişdir. Bu gün Azərbaycan müstəqil siyasət yürüdən, qlobal siyasi proseslərlə və beynəlxalq əlaqələr sistemi ilə bağlı öz mövqeyi olan və böyük beynəlxalq nüfuza malik bir ölkə hesab edilir. 2011-ci ildə Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi tarixi nailiyyət və xarici siyasətimizin böyük uğuru, həmçinin dünyadakı nüfuzumuzun göstəricisi olmuşdur. Aydın görünür ki, beynəlxalq aləm dövlətimizin mövqeyini dəstəkləyir, addımlarımızı təqdir edir. Azərbaycan bütün beynəlxalq təşkilatlarda ləyaqətlə çıxış edir və öz maraqlarını hər şeydən üstün tutur. BMT Təhlükəsizlik Şurasına ikiillik üzvlüyümüz, həmçinin təşkilata sədrlik dövründə Azərbaycan qlobal təhlükəsizliyə, dünyada sülhün bərpasına, ölkələr və sivilizasiyalararası dialoqun inkişafına öz töhfəsini vermişdir".

Bu gün hər bir soydaşımızı narahat edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hələ də öz həllini tapmamasıdır. Bunun əsas səbəblərindən biri Ermənistanın bu gün də işğalçılıq siyasətindən əl çəkməməsi, qeyri-konstruktiv mövqe nümayiş etdirməsi, digər səbəb isə özlərini insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəçisi kimi tanıdan bəzi beynəlxalq təşkilatların ikili standart nümayiş etdirməsidir. Ermənistan dövləti 20 ildən artıqdır ki, Azərbaycan ərazisinin 20 faizini işğal altında saxlayır. Bu işğal nəticəsində bir milyondan artıq soydaşımız öz doğma ocaqlarından didərgin salınaraq qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb. Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxmaları barədə nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların qəbul etdikləri qətnamələrin bu vaxta qədər icra olunmaması da ikili standartların nəticəsidir.

Dünya birliyinin bu ədalətsizliyə hələ də göz yumması ermənilər daha da azğınlaşdırır və onlar hər gün atəşkəs rejimini pozurlar. Ermənistan dünya birliyində artıq işğalçı və terrorçu dövlət kimi tanınır. Onların qəddarlığı artıq beynəlxalq aləmdə məlumdur. Dövlətimizin başçısı müsahibədə bu məqamları da vurğulayaraq demişdir ki, artıq bəzi Latın Amerikası ölkələri Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dəstəkləmişlər. Ümumilikdə, dünyanın 10 ölkəsi Ermənistan silahlı qüvvələrinin 1992-ci ildə Azərbaycanın Xocalı şəhərində törətdiyi qırğını soyqırımı aktı kimi tanımışdır. Bu ölkələrin parlamentləri müvafiq qərarlar qəbul etmişlər.

Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin qarşısının alınacağını qətiyyətlə bildirən Azərbaycan Prezidenti qeyd etmişdir: "Ermənistan rəhbərliyi başa düşməlidir ki, Azərbaycan öz torpaqlarında ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına heç zaman imkan verməyəcəkdir. Münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməlidir və həll ediləcəkdir. Münaqişə həll olunmadıqca, Ermənistan dövləti bütün transmilli və regional layihələrdən kənarda qalacaq, erməni xalqının acınacaqlı vəziyyəti daha da pisləşəcək və ölkənin bütün imkanları tamamilə tükənəcəkdir".

"Qarşınıza qoyduğunuz strateji məqsəd nədir"– sualına dövlətimizin başçısının verdiyi cavab da çox tutarlı olmuşdur: "Gündəliyimizdəki strateji məqsəd Azərbaycanın müstəqilliyini bundan sonra da gücləndirmək və ölkəmizi dünyanın ən inkişaf etmiş və rəqabətə davamlı ölkələri səviyyəsinə yüksəltməkdir. Buna görə də müasir dünyanın çağırışları da nəzərə alınmaqla, regionlardakı sürətli inkişaf davam etdiriləcəkdir. İnanıram ki, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın və digər böyük layihələrin icrası qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına şərait yaradacaq, ictimai xidmətlər və sosial infrastruktur daha da təkmilləşəcək və Azərbaycan dünyanın aparıcı ölkələri sırasına çıxacaqdır.

Bütün bu uğurlardan sonra ölkəmizdə keçirilən sonuncu prezident seçkilərində prezidentliyə namizədlər arasında xalqın düzgün seçim etməsi labüd idi. Xalq Heydər Əliyev siyasi xəttinə inanır və böyük ümid bəsləyir. Uzun illərdi ki, bu inam və etimadın şahidi olan xalq 2013-cü ildə keçirilən prezident seçkilərində böyük səs çoxluğu ilə yenidən cənab İlham Əliyevi dəstəklədi.

Sonuncu seçkilər ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə hesab olunur. Bu seçkinin nəticəsi beynəlxalq birlik tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib. AŞPA, ATƏT Parlament Assambleyası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, MDB və digər nüfuzlu təşkilatlar, həmçinin seçkilərin gedişini izləmiş beynəlxalq müşahidəçilər və siyasi ekspertlər seçkilərin azad, ədalətli, şəffaf və demokratik şəraitdə keçirildiyini bildirmişlər. Bütün bunlar seçkilərlə bağlı xalqımızın və beynəlxalq ictimaiyyətin fikirlərinin üst-üstə düşdüyünü göstərir. Azərbaycan xalqı əksəriyyətlə verdiyi səslə bu günədək həyatda müşahidə etdiyi siyasətə öz dəstəyini nümayiş etdirmiş və bu siyasətin davamlı olması üçün bundan sonra da ölkə Prezidentinin ətrafında sıx birləşəcəyini bildirmişdir. ***"Xalq qəzeti"***

Referendum keçiriləcək - Kürdüstan yaradılır

Məsud Bərzani Kərkük və digər problemli bölgələrdə İraq Konstitusiyasının 140-cı maddəsinə əsasən referendum keçiriləcəyini açıqlayıb.

Publika.az "Milliyət"ə istinadən xəbər verir ki, İraq Kürd Regional Rəhbərliyinin (İKRR) lideri Məsud Bərzani peşmərgələrin nəzarətdə saxladığı bölgələrdə referendum keçiriləcəyini bildirib. Bərzani "İraq Konstitusiyasının 140-cı maddəsinə əsasən, Kərkük və digər problemli bölgələrdə açıq və şəffaf bir referendum keçirəcəyik" deyib.

Məsud həmçinin BMT təmsilçisini də bu referendumu izləməsi üçün İraqa dəvət edib.

Ərdoğanın taleyi kürdlərdən asılıdır

"Qeyri-adi heç nə baş verməsə, hazırkı baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğan seçkiləri udacaq". Publika.az-ın Türkiyə mediasına istinadən verdiyi məlumata görə, belə bir proqnozla türkiyəli politoloq Mustafa Türkeş çıxış edib.

Onun fikrincə, seçkilərin nəticəsi kürd əhalisinin dəstəyindən də çox asılıdır. İndiyə kimi Türkiyə prezidenti postuna üç namizəd irəli sürülüb. Bunlar AKP-nin namizədi R.T.Ərdoğan, Cümhuriyyət Xalq Partiyası və Milliyyətçi Hərəkat Partiyası başda olmaqla beş müxalifət partiyasının namizədi Ekmeleddin İhsanoğlu və kürdlərin Xalqların Demokratik Partiyasının namizədi Səlahəddin

Demirtaşdır. Prezident seçkilərinin birinci turu 10 avqustda keçiriləcək. Qalib gəlmək üçün namizədlərdən biri 51 faiz səs yığmalıdır. Əgər namizədlərdən biri ilk turda göstərilən səsləri toplaya bilməsə, 24 avqustda ikinci tur keçiriləcək.

"Ərdoğan qalib gəlmək üçün bütün şanslara malikdir. Əgər qeyri-adi heç nə olmayacaqsa, Ərdoğan prezident olacaq", - Türkeş bildirib.

Analitikin fikrincə, Ərdoğan birinci turda qalib gələ bilməsə, böyük ehtimalla ikinci tur üçün kürdlərin partiyası ilə danışıqlara gedəcək: "Bu halda kürd partiyasının elektoratı Ərdoğanı dəstəkləyəcək. Razılaşma olmazsa, o halda İhsanoğlunun qələbə şansları artacaq".

Maliki kürdlərə xəbərdarlıq etdi

İraq Baş naziri Nuri əl-Maliki Kərkükü ələ keçirən kürdlərə xəbərdarlıq edib. Axar.az xəbər verir ki, Maliki televiziyada çıxışı zamanı İŞİD-ə qarşı mübarizə aparmaq üçün tayfa lidelərinə müraciət edib. İraq Baş naziri hökumətə qarşı mübarizə aparan tayfa liderlərinə çağırış edərək onların bağışlanacağını söyləyib.

Maliki kürdlərin yaşanan hadisələrdən istifadə edərək Kərkükü və ətraf yerləri ələ keçirməsinə də münasibət bildirib. Nazir heç kimin kürd liderlərinin atdığı addımlara bəraət qazandırmağa haqqının olmadığını bildirib. Kürd Regional rəhbəri Məsut Bərzani də İraq Baş nazirinin tənqid hədəfi olub.

Jirinovski: "Kürdüstan dövləti yaradılacaq"

Rusiya Liberal Demokrat Partiyasının lideri, deputat Vladimir Jirinovski gələcəkdə müstəqil Kürdüstan dövlətinin qurulacağını və ABŞ-ın Yaxın Şərqdə dayağı olacağını bildirib. Axar.az xəbər verir ki, Rossiya-24 televiziya kanalına danışan Jirinovski İraqda yaşanan olaylardan bəhs edib. Jirinovski İraqın 3 hissəyə parçalanacağını, Mosulun da Kürdüstanın paytaxtı olacağını söyləyib. Həmçinin Jirinovski bildirib ki, paytaxtı Bəsrə olan şiə və mərkəzi Bağdad olan sünni dövləti qurulacaq. Gələcəkdə İran, Türkiyə və Suriyada olan kürd bölgələrinin də onlara qatılacağını deyən Jirinovski 40 milyonluq böyük Kürdüstan dövlətinin qurulacağını, Yaxın Şərqdə əhali baxımından sıxlığın meydana gələcəyini qeyd edib.

İŞİD-lə kürdlər arasında toqquşmalar davam edir

İraqda toqquşmaların davam etdiyi Cəlavlə qəsəbəsindəki nəzarətinin böyük hissəsinin peşmərgələrin əlinə keçdiyi qeyd olunur. Publika.az xəbər verir ki, Diyala şəhərinin Cəlavlə qəsəbəsini işğal edən İŞİD (İraq Şam İslam Dövləti) terrorçularına qarşı İraq Kürd Regional Rəhbərliyi peşmərgələrinin əməliyyat təşkil etdiyi bildirilib. Toqquşmaların hələ də davam etdiyi Cəlavlə qəsəbəsinin qərbində İŞİD yaraqlıları ilə peşmərgələr arasında şiddətli toqquşma davam edir.

Terrorçuları tamamilə qəsəbədən çıxartmaq üçün bölgəyə raket və top zərbələri endirilir.

İraq: "Xütbə oxuyan şəxs İŞİD lideri deyil"

İraq hökuməti İŞİD lideri Əbubəkr əl Bağdadiyə aid olduğu iddia edilən görüntülərin saxta olduğunu iddia edib.

Axar.az xəbər verir ki, Daxili İşlər Nazirliyinin sözçüsü general Saad Maan açıqlamasında qəti şəkildə bildirib ki, bu gün yayımlanan görüntülərdə xütbə oxuyan şəxs Bağdadi olmayıb. Nazirlik nümayəndəsi Bağdadinin bir neçə gün əvvəl təşkil edilən hava hücumunda yaralandığını və müalicə üçün Suriyaya aparıldığını vurğulayıb. Qeyd edək ki, bu gün internetdə yayılan görüntülərdə İŞİD lideri Əbubəkr əl Bağdadi olduğu iddia edilən şəxs xütbə oxuyaraq müsəlmanlara müraciət edib.

İŞİD darmadağın oldu

İraqın Əl-Ənbar rayonunda təhlükəsizlik qüvvələri ilə terror təşkilatı olan İraq Şam İslam Dövləti (İŞİD) arasında çıxan qarşıdurmalarda 22 nəfərin öldüyü, 17 nəfərin isə yaralandığı bildirilib. Publika.az-ın məlumatına görə, Ənbar əməliyyat komandiri general-leytenant Rəşid Felih bildirib ki, Ənbara bağlı əl-Fəllucə mahalının şərq və şimalında ordu birlikləri ilə İŞİD arasında yaşanan qarşıdurmalarda 18 terrorist öldürülüb, 11 terrorist isə yaralanıb. Bundan başqa, "İŞİD"ə aid 5 hərbi vasitənin yandırıldığını da general qeyd edib. Qarşıdurmada İraq ordusunun 3 əsgərinin yaralandığını bildirilir. Qeyd edək ki, bir müddətdir İraqda silsilə vəhşiliklər həyata keçirən "İŞİD"ə aid silahlı qruplaşmalar Mosul, Tikrit, Baxibə və Telafer şəhərlərini, bundan başqa Ənbar, Əl-Qaim, Rava, Aneh, Ratbə və Hadisə kəndlərini ələ keçirib.

Qarşıdurmalar səbəbilə təxminən 1 milyon vətəndaş köç etmək məcburiyyətində qalıb. Ölkənin müxtəlif yerlərində "İŞİD" ilə təhlükəsizlik qüvvələri arasında toqquşmalar davam edir. İraq ordusu "İŞİD"ə aid silahlı qruplaşmaların nəzarətində olan bölgələrə hava hücumları təşkil edir.

İŞİD-lə türkman tayfalar arasında qanlı savaş başladı

İraqın Təlafer şəhərində "İraq Şam İslam Dövləti" terror təşkilatı ilə sünni türkman tayfalar arasında yeni qarşıdurmaların baş verdiyi bildirilir. Axar.az xəbər verir ki, türkmanların tayfa lideri Heydər Əli Çolak açıqlamasında İŞİD-in beyət çağırışlarına müsbət cavab vermədikləri üçün hər iki tərəf arasında qanlı döyüş başladığını söyləyib. Hər iki tərəfdən çoxlu sayda ölü və yaralıların olduğu qeyd edilir. Çolak yaşanan qarşıdurmalar səbəbindən onlarla türkman ailəsinin evlərini tərk edərək bölgədən qaçdığını və boşaldılan evlərin də soyğuna məruz qaldığını vurğulayıb.

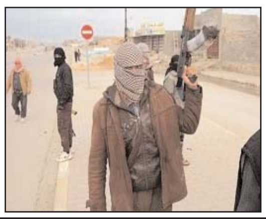

Şok: Türkiyə ərazisinin bir hissəsini kürdlərə bağışlayır

"Türkiyə İraqın süqutunu qəbul edəcək, amma yalnız kürd ambisiyalarının öz ərazisinə daxil olmaması şərti ilə buna razılıq

verəcək". Axar.az xəbər verir ki, bu açıqlama ilə erməni analitiki Naira Ayrumyan çıxış edib. O, Türkiyənin öz torpaqlarını qorumaqdan ötrü ərazisinin bir hissəsini güzəştə gedəcəyini söyləyib: "İraq faktiki olaraq üç yerə parçalanır. Ona görə də Türkiyə kürd və sünni liderləri ilə danışıqlara tələsir. Türkiyə İraqın süqutunu qəbul edəcək, amma yalnız kürd ambisiyalarının öz ərazisinə daxil olmaması şərti ilə buna razılıq verəcək. Aydındır ki, Türkiyədə keçiriləcək seçkilər İraqın parçalanması və Kürdüstan dövlətinin yaranması ilə eyni vaxta düşəcək. Bəs Türkiyənin əraziləri yeni kürd dövlətinin tərkibinə daxil olacaqmı? Bu bəzi analitiklər tərəfindən istisna edilmir. Türkiyə parlamenti artıq Öcalanla danışıqlar üçün fəaliyyətə başlayıb. Buradan belə anlamaq olar ki, Birinci Dünya Müharibəsindən 100 il sonra Türkiyə özünü qorumaqdan ötrü ərazisinin bir hissəsini kürdlərə verə bilər.

Amma bir şey var: Türkiyə Kürdüstana Qərbi Ermənistanı da (ermənilər hələ də Türkiyənin şərq vilayətlərini "Böyük Ermənistanın" tərkib hissəsi hesab edirlər – red.) bağışlayacaq. Region dəyişir. Türkiyə diplomatiyası hadisələrə yetişə bilmir. İraqın parçalanması regional partlayış üçün detonator rolunu oynaya bilər və Ankara ilə Moskva bundan xeyli ziyan görəcəklər".

İŞİD-ə qarşı döyüşən kürd qadın əsgərlər

İraq Kürd Regional Rəhbərliyinin (İKRR) qadın peşmərgələri (əsgər – red) İraq Şam

İslam Dövləti (İŞİD) yaraqlılarına qarşı hazır vəziyyətdədirlər. Xüsusi birlikdəki 500 qadın peşmərgə İraqın vətəndaş qırğınına sürükləndiyi vaxtda daha ciddi təlimdən keçirlər.

İsraildən açıqlama: "Kürd dövləti yaransa..."

İraqda "İraq və Şam İslam Dövləti" (İŞİD) terror təşkilatının hücumlarının davam etdiyi bir vaxtda İsraildən maraqlı bir şərh gəlib. Publika.az-ın "Milliyet" qəzetinə istinadən verdiyi məlumata görə, İsrail Şimali İraqda qurulacaq müstəqil bir kürd dövlətini ilk olaraq özlərinin tanıyacağını açıqlayıb. Bu gün verilən açıqlamada israilli mütəxəssislər müstəqil kürd dövlətinin yaranmasının qaçılmaz olduğunu ifadə edib.

Açıqlamada "bir yəhudi dövləti bir kürd dövlətini ən qısa zamanda qəbul edəcək" deyilib. Məlumata görə, ABŞ dövlət katibi Con Kerri Bağdad və Ərbilə etdiyi səfərləri İsrail xarici işlər naziri Aviqdor Libermanla qiymətləndirib. İddialara görə, İsrail 1960-cı illərdən bu yana kürdləri ərəblərə qarşı bir sədd olaraq görür. İsrailin həmin illərdən bu günə qədər kürdlərlə gizli hərbi, kəşfiyyat və iş əlaqələrinin olduğu bildirilir.

Azərbaycanda Polis günü əmin-amanlığın əsas təminatçısı olan daxili işlər orqanları əməkdaşlarının Vətənə sədaqətinin rəmzidir – nazir Ramil Usubov

Azərbaycanda Polis günü ölkəmizdə əmin-amanlığın əsas təminatçısı olan daxili işlər orqanları əməkdaşlarının Vətənə və vəzifə borcuna sədaqətinin rəmzidir, - Trend-in məlumatına görə, bunu cümə günü "Azərbaycan" qəzetinə müsahibəsində daxili işlər naziri Ramil Usubov bildirib. "Polis günü, eyni zamanda, hər bir Azərbaycan vətəndaşının bayramıdır. 1918-ci il iyulun 2-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin qərarı ilə təsis edilmiş polis orqanları mərdlik, cəsarət və rəşadətlərlə zəngin bir yol keçərək, həm cümhuriyyət, həm də Sovetlər Birliyi dövründə öz şərəfli missiyasını layiqincə yerinə yetirib, cinayətkarlıqla mübarizənin ön sıralarında duraraq, daxili asayişin və təhlükəsizliyin təmin edilməsində mühüm rol oynayıb, böyük təcrübə qazanıb, təşkilati cəhətdən möhkəmlənib", - nazir deyib. Usubov qeyd edib ki, bütün bunlarla bərabər, polisin şanlı tarixinin ən mühüm mərhələləri, sözsüz ki, xalqımızın Ümummilli lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

"Məhz ulu öndərin 1969-cu ildə respublikaya rəhbər seçilməsindən sonra, Daxili İşlər Nazirliyinə dövlət qayğısı gücləndməklə xalqa sədaqətli kadrların irəli çəkilməsinə, vətənpərvərlik və milli-mənəvi dəyərlər ruhunda tərbiyəsinə xüsusi diqqət yetirildi. Bunun nəticəsi idi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ilk günlərindən Ermənistanın təcavüzünə qarşı mübarizənin ön sıralarında mərdliklə döyüşən polis yüzlərlə şəhid versə də, öz vətəndaşlıq borcunu sonadək yerinə yetirdi", - nazir deyib.Usubov bildirib ki, bu illərin danılmaz həqiqətlərindən biri də budur ki, artıq heç bir qüvvə daxili işlər orqanlarına Vətənə xidmət borcunu yerinə yetirməkdə mane olmaq iqtidarında deyil.

"Fəxr edirik ki, xalqımızın xilaskarının Azərbaycanın müstəqilliyinin və dövlətçiliyin qorunub-saxlanılması, gələcək inkişafı naminə sabitliyin yaradılması ilə bağlı gördüyü əzəmətli işlərdə şəxsi heyətimizin də layiqli əməyi olub. Əgər ötən əsrdə müstəqilliyin bərqərar olması üçün əmin-amanlıq hava-su kimi zəruri idisə, dövlət quruculuğunun bugünkü yeni mərhələsində sabitlik Azərbaycanın tərəqqisinin, qazandığı uğurların, dinamik inkişafda liderliyinin rəmzinə və respublikaya beynəlxalq investisiyaların cəlb edilməsinin fundamental faktoruna çevrilmişdir. Bu mənada, dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin ölkəmizin qüdrətlənməsi, vətəndaşlarımızın rifah halının yaxşılaşması üzrə həyata keçirdiyi davamlı tədbirlər, şəxsi rəhbərliyi ilə müasir Azərbaycanın inkişaf tempinə uyğun aparılan islahatlar Daxili İşlər Nazirliyi sistemində də fəaliyyətin beynəlxalq standartlar səviyyəsinə yüksəlməsində əhəmiyyətli rol oynamışdır", - nazir əlavə edib. Ölkədə cinayətkarlığa qarşı qətiyyətli mübarizənin başlanğıcını qoymuş ulu öndər Heydər Əliyevin 9 avqust 1994-cü il tarixdə imzaladığı "Cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, qanunçuluğun və hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsi tədbirləri haqqında" fərmanından ötən dövrdə həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə 22 mindən çox cinayətkar qrup və dəstə zərərsizləşdirilib. "Əllərdə qanunsuz saxlanılan 33 minə yaxın odlu silah yığılmış və onun tətbiqi ilə törədilən cinayətlərin sayı, təxminən, 7 dəfə azalmışdır. Axtarışda olan 76 minə yaxın təqsirləndirilən şəxs tutulmuş, dövriyyədən qanunsuz 4 tondan çox narkotik vasitə çıxarılıb. Son illər isə bir sıra ağır cinayətlərin davamlı şəkildə azalma təmayülü müşahidə olunur. Bu müsbət tendensiya cari ilin ötən dövründə də davam etmişdir. Cinayətlərin dinamikasında qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurmalar, hədə-qorxu ilə tələb etmələr, quldurluqlar, soyğunçuluqlar, oğurluqlar, xuliqanlıqlar və s. nəzərəçarpacaq dərəcədə azalıb, adamları girovgötürmə cinayətləri qeydə alınmayıb. Şəxsiyyət əleyhinə olan cinayətlərin, o cümlədən, qəsdən adam öldürmələrin, soyğunçuluqların, hədə-qorxu ilə tələb etmələrin açılma göstəriciləri xeyli yaxşılaşıb" , - Usubov əlavə edib. Nazirin sözlərinə görə, daxili işlər orqanlarının orta və böyük rəis heyəti vəzifələrində xidmət edən ali təhsilli əməkdaşların xüsusi çəkisi 1994-cü illə müqayisədə 58,3%-dən 88,5%-dək, onların tərkibində hüquqşünasların xüsusi çəkisi 33,3%-dən 76,4%-dək yüksəlib.

Artıq neçə ildir ki, Azərbaycan ictimai asayişin və əmin-amanlığın qorunması sahəsində dünyanın öncül dövlətlərindəndir. Trend xəbər verir ki, bunu daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov DİN-in Polis Akademiyasında 2 iyul - polis işçilərinin peşə bayramı münasibətilə keçirilən təntənəli tədbirdə deyib.

Nazir qeyd edib ki, 2013-cü il və cari ilin 6 ayı ərzində 31 mindən çox ərizə və şikayət araşdırılıb, eləcə də nazirliyin rəh-

bərliyi və struktur xidmətləri tərəfindən paytaxtda və respublikanın müxtəlif bölgələrində 7 minə yaxın vətəndaş qəbul edilib: "Bütün müraciətlər üzrə qanunvericiliyə uyğun zəruri tədbirlər görülüb, əksəriyyəti yerində həll olunub. Həyata keçirilmiş hərtərəfli islahatlar, innovasiya və modernləşmə fəaliyyətinin keyfiyyətcə yeni müstəviyə yüksəlməsi cinayətkarlığın, onun transmilli mütəşəkkil növlərinin təhdidlərinə möhkəm sipər çəkməyə, vətəndaşlarımızın qanuni mənafelərini etibarlı müdafiə etməyə tam imkan verir".

R.Usubov bildirib ki, əhalinin hər 100 min nəfərinə düşən cinayətlərin sayı ötən 10 ildə orta hesabla 231 fakt olmaqla əksər dünya ölkələri ilə müqayisədə xeyli azdır. Bu dövrdə cinayətləin orta illik açılması 90 faiz olub, 3 minə yaxın cinayətkar qrup və dəstə zərərsizləşdirilib, axtarışda la 37 mindən çox təqsirləndirilən şəxs tutulub. Əllərdə qanunsuz saxlanılan 12 mindən artıq odlu silah yığılıb və onun tətbiqi ilə törədilən cinayətlər əhəmiyyətli dərəcədə azalıb. Nazirin sözlərinə görə, məqsədyönlü profilaktik tədbirlər sayəsində qeydə alınan hüquqazidd əməllərin 90 faizini böyük ictimai təhlükə törətməyən və az ağır, yalnız 10 faizini ağır və xüsusilə ağır cinayətlər təşkil edir: "Bütün bunlar ölkədə uğurla gedən qanunçuluq işlərinin, iqtisadi yüksəlişin, əhali və vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə səmərəli işgüzar əlaqələrimizin müsbət nəticələridir". R.Usubov qeyd edib ki, ötən 11 ildə nazirliyin büdcəsi 11 dəfə artıb ki, onun da 72 faizi sosial yönümlüdür. Nazirliyin aparatının struktur qurumları, ərazi polis orqanları və Daxili Qoşunlar üçün 319 sosial obyekt tikilib, 3 mindən çox avtomobil alınıb. Bundan əlavə, cinayətlərin qarşısının alınması, açılması, istintaq, təqsirləndirilən şəxslərin axtarışı, ictimai qaydanın qorunması, ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təşkili və sair istiqamətlər üzrə 40-a yaxın informasiya sistemi yaradılıb.

İctimai asayişin qorunmasında və qarşıya qoyulmuş tapşırıqların yerinə yetirilməsində fərqlənən şəxsi heyətin fədakar əməyinin ölkə başçısı tərəfindən həmişə yüksək qiymətləndirildiyini, müstəqillik dövründə DİN-in 992 əməkdaşı və hərbi qulluqçusunun dövlət mükafatlarına layiq görüldüyünü xatırladan general-polkovnik Ramil Usubov bu peşə bayramı ərəfəsində də ölkə Prezidentinin sərəncamları ilə 42 əməkdaşın orden və medallarla təltif edildiyini, 3 rəhbər vəzifəli şəxsə ali xüsusi rütbələr verildiyini diqqətə çatdırıb.

Nazir daxili işlər orqanlarının fəaliyyətini hər zaman yüksək dəyərləndirdiyinə görə bütün şəxsi heyət adından Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə dərin minnətdarlığını bildirib:

"Əmin edirəm ki, daxili işlər orqanları qanunla müəyyən edilmiş funkiyaları, qarşıya qoyulan tapşırıqları bundan sonra əzmlə yerinə yetirəcək, göstərilən ali etimad-andına sadiqliyi, xalqına, Vətəninə və prezidentinə sədaqətli xidməti ilə doğruldacaq".

trend.az

Cəlilabad rayonunda Polis Günü qeyd olunmuşdur

Cəlilabad rayonunda polis işçilərinin peşə bayramı münasibətilə tədbir keçirilib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət etdilər, gül dəstələri qoydular. Tədbirdə Cəlilabad Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əziz Əzizov çıxış edərək peşə bayramı münasibətilə polis işçilərini təbrik edib, Azərbaycan polisinin yarandığı gündən dövlətçiliyimizin və qanunçuluğumuzun keşiyində sayıq dayandığını, vətəndaşların hüquqlarının qorunmasında ictimai asayişin möhkəmləndirilməsində əvəzsiz xidmətləri olduğunu vurğulayıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin qayğısı sayəsində Azərbaycanda milli polisin formalaşdığını, dövlətçiliyimizin dayaqlarından biri kimi çevik quruma çevrilməsindən bəhs edərək, Möhtərəm Prezident Cənab İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu vəzifələrin həyata keçirilməsində polisin peşəkarlığını durmadan artırdığını, vətən-

daşların rahatlığı üçün bütün qüvvələrini səfərbər etdiyini vurğulayıb.Tədbirdə Rayon Polis Şöbəsinin rəisi Namiq Camalov çıxış edərək Azərbaycan polisinin ən çətin məqamlarda dövlətçiliyimizi qoruduğunu, sabitliyin, əmin-amanlığın keşiyində durduğunu, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının etibarlı təminatçısı kimi bu gündə vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyini bildirərək peşə bayramı münasibətilə təbriklərni çatdırıb.Xidmətdə fərqlənən bir qrup polis işçisinə Cəlilabad Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının fəxri fərmanları təqdim olunub.

Firudin Rüstəmov

Cəlilabadda "Azərbaycan nümunəvi tolerantlıq modeli kimi" mövzusunda seminar-treninq keçirilmişdir

27 iyun 2014-cü il tarixdə Cəlilabad Rayon İcra Hakimiyətində "Azərbaycan nümunəvi tolerantlıq modeli kimi" mövzusunda seminar-treninq keçirilmişdir.Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə Cəlilabad Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Əziz Əzizov,aparatın məsul işçiləri, hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri, ərazi icra nümayəndələri, bələdiyyələrin sədrləri, yerli dindarların və ictimaiyyətin nümayəndələr iştirak etmişlər. Tədbirdə çıxış edən RİH-başçısı Əziz Əzizov Azərbaycanda din-dövlət münasibətləri, dini tolerantlıq, dinlərarası əməkdaşlıq və qarşılıqlı hörmət modelinin tarixi və hazırkı vəziyyəti haqqında geniş məlumat vermişdir.Qeyd olunmuşdur ki, Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra dövlətimizin idarəçilik sükanı arxasına keçən ümummilli lider Heydər Əliyev cəmiyyətimizin mənəvi-əxlaqi əsaslarının möhkəmləndirilməsi, milli mədəniyyə-

timizin humanist potensialının, çoxəsrlik adət-ənənələrinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi, respublikamızda dünyəvi dövlət şəraitində dövlət-din münasibətlərinin tənzim edilməsi sahəsində bir sıra mühüm və əvəzsiz işlər həyata keçirmişdir. Dahi lider Heydər Əliyev öz dərin biliyi, yüksək bacarığı, mətin iradəsi, böyük idarəçilik təcrübəsi, düzgün və uzaqgörən siyasəti sayəsində dövlət-din münasibətlərini inzibatçılığa yol vermədən, məqbul beynəlxalq standartlara müvafiq şəkildə qurulmasını təmin etmiş, dövlətin strateji xəttinə əsasən tənzimləmişdir. Məhz Ulu Öndərin səyləri nəticəsində cəmiyyətdə müxtəlif dinlərin nümayəndələri arasında qarşılıqlı inam formalaşdırılmışdır.Azərbaycanda tarixən müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin, qurumlarının və cəmiyyətlərinin vahid rəhbərlik altında daim qarşılıqlı hörmət və mehribanlıq münasibətləri şəraitində yaşadığını söyləyən DQİDK-nın məsul işçisi Əliheydər Zülfüqarov bu gün qloballaşan dünyamızda baş verən proseslərin, ortaya çıxan qatı və məzhəbçi dini qruplaşmaların təsirinin cəmiyyətimizdən də yan keçmədiyini diqqətə çatdırmışdır.

Bildirilmişdir ki, son vaxtlar dini mübarizə forması sayılan cihad adı altında insanların, xüsusilə də gənclərin mənəvi duyğularının istismar olunaraq müxtəlif məqsədlərlə istifadə edilməsi halları narahatçılıq doğurur. Bunun qarşısının alınması üçün hamılıqla mübarizə aparmalıdır. Bunun üçün hər şeydən əvvəl cəmiyyətdə dini maariflənmə işinin daha mütəşəkkil təşkili vacib şərtlərdən biridir. Bu işdə dindarların və ziyalıların üzərinə mühüm vəzifələr düşür.

F.Rüstəmov
Bölgə müxbiri

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

Əvvəli ötən saylarımızda

1323-cü ilin zilhiccə ayının 5-ci günündə ermənilər Əsgəran yolunu bağladıqlarına görə Ağdamdan generalın başçılığı ilə iki dəfə top-tüfənglə silahlanmış qoşunun müşayiəti ilə arabalarla Qalaya azuqə və sursat gətirdilər. General Qalada olarkən Xəlfəli kəndindən gələn müsəlmanlar generala şikayət etdilər ki, ermənilər kəndi atəşə tuturlar. General onların səbirli olmasını məsləhət gördü və ermənilərin cəzalandırılacağını söylədi. General göstəriş verdi ki, bundan sonra kimdə tüfəng, yaxud tapança tutularsa, yəni həmin adam ya üç ay həbs olunacaq, ya da üç min manat cərimə verəcək. Bu məqsədlə general bir dəstə kazakla şəhəri dolanırdılar. Bundan sonra general on iki at qoşulmuş bir divar dağıdan top və xeyli kazakla gəlib hündür bir dağ başında dayandılar. Həmin yerdən ermənilərin bir neçə kəndi aydın görünürdü. General əmr etdi ki, Şuşakəndə, Kərgicahana, Qaybalıya və Daşkəndə həmin topdan atəş açsınlar. Kazaklar həmin topdan bu kəndlərə yetmiş dəfə atəş açdılar. Mərmilər düşən yerlərdə hər şeyi darmadağın edərək toz-torpağı asimana qaldırırdı. Ermənilər divanxanaya 30-40 nəfərlik nümayəndə göndərib barışıq izhar etdilər. Bundan sonra dükanlar alış-veriş etməyə başladılar. Erməni tayfası müsəlmanlara əziyyət vermək üçün Əsgəran yolunu bağlasalar da, həqiqətdə bu zülmü müsəlmanlara yox, özlərinə edirdilər. Ona görə ki, müsəlmanların evlərində qabaqcadan tədarük etdikləri malları və ərzaqları çox idi. Lakin ermənilər və müsəlmanlar dəyirmanları yandırdıqlarından Qalada un get-gedə azalırdı. Qalada olan qəriblər, miskinlər və kasıblar üçün vəziyyət daha da gərginləşdi. Çünki demək olar ki, bütün çörək dükanları bağlanmışdı. Amma evlərdə və bazarlarda buğda və darı hələ çox var idi. Odur ki, camaat əlacsız qalıb evlərdə əl dəyirmanları, yəni kirkirələri işə salmağa məcbur oldular. Buğdanı əl dəyirmanı ilə çəkib un edirdilər. Bazar və dükanlarda isə bişmiş noxud və lobya satırdılar. Amma əl dəyirmanı az olduğuna görə xalq bir qədər undan korluq çəkirdi. Bir gün təsadüfən qədim evin həyətindən otuz cüt əl dəyirmanı çıxdı. Bu əl dəyirmanı həyətdə torpağa basdırılmış idi. Bunların tapılması xalqın işini yüngülləşdirdi. Belə ki, hər kəs istədiyi vaxt əl dəyirmanını aparıb istifadə edə bilərdi. Amma bu erməni tayfasının bazarında azuqə və yemək tapılmırdı. Əgər müsəlman bazarında və dükanlarında qəndin bir girvəngəsi 6-7 şahı idisə, erməni dükanlarında dörd abbası idi. Müsəlmanlarda buğdanın bir pudu yeddi abbası idisə, ermənilərdə 14 abbası idi. Digər ərzaq malları və əşyalar da müsəlman dükanlarına nisbətən erməni bazarında olduqca baha idi. Odur ki, onlar müsəlmanlardan daha çox korluq çəkirdilər.

ƏSGƏRAN YOLU BAĞLANANDA HÖRMƏTLİ ŞƏXSLƏRİN

MÜSƏLMAN TAYFASINDAN OLAN ŞƏHƏR KASIBLARINA ETDİKLƏRİ KÖMƏKLƏRİN MİQDARI VƏ ONLARIN ADLARI (1323-cü il)

Bakı	Cənab Zeynalabdin Tağızadə	Un, 750 pud
Bakı	Hacı Zeynalabdın Tağızadə	Qənd, çay, 150 pud
Bakı	Hacı Zeynalabdın Tağızadə	Şam, 2 yeşik
Bakı	Hacı Zeynalabdın Tağızadə, Ağa Murtuza Muxtarzadə, Məşədi Xəlil Hacı Həsən oğlu	Neft, 600 pud 600 manat 500 manat
Qarabağ	Cəfər bəy Vəzirzadə	Buğda, 100 pud
Məşhəd	Qarabağlılar	2300 manat
Aşqabad	Camaat	2500 manat
Gəncə	Camaat	700 manat
Bakı	Fəhlələr	
Bakı	Uşaqlar	
Qafqaz	Qarabağlılar	
Qazan	Camaat	
Şamaxı	Camaat	318 manat
Ordubad	Camaat	73 manat
Ərdəbil	Hacılar	335 manat
Şərur uyezdi	Camaat	43 manat
Aşqabad	Camaat	2600 manat
İrəvan	Camaat	68 manat
Rəşt	Camaat	9 manat

Zilhiccə ayının 7-də müsəlmanlarla ermənilər arasında barışıq elan olundu. Bu barışıq ermənilər üçün böyük savab iş kimi qiymətləndirildi. Onlar dəstə-dəstə müsəlman bazarlarına dolaraq dəsmal-dəsmal, çuval-çuval, qoltuq-qoltuq hər cür ərzaq malları, yeməli şeylər, quru meyvələr və bişmiş çörək alıb sevinə-sevinə evlərinə aparırdılar. Sən demə, onlarda heç nə yox imiş. Bir həftədə müsəlman bazar və dükanlarında neçə min manatlıq ərzaq və quru meyvə alveri oldu.

PIÇƏNİSLİ KÜRDLƏRİNİN ERMƏNİ TAYFASI İLƏ BAŞ VERƏN ƏHVALATI

Piçənisli Şahqulu Haqverdi oğlu özünün

iştirak etdiyi aşağıda yazılan əhvalatı mənimlə (M. M. Nəvvabla) üzbəüz əyləşib danışmışdı.

Piçənis müsəlman kəndindən və başqa kürd müsəlman kəndlərindən 300 nəfərə qədər igidlər və qeyrətli cavanlar toplaşaraq Paşa bəy Murad bəy oğlunun sərkərdəliyi ilə atlanıb Minkəndin üzərinə yeridilər. 160 evdən ibarət olan bu kəndin yarısı müsəlman idi. Paşa bəyin dəstəsi ermənilərin bir qismini öldürdülər və yaraladılar, bir qismi isə qaçıb dağıldılar. Piçənisli müsəlmanlar bu kənddən qənimət kimi 190 baş qoyun, 70 baş at və qatır apardılar. Bundan sonra onlar 200 evdən ibarət olan Xornavar kəndinə hücum etdilər. Paşa bəyin dəstəsi bu kəndə də böyük zərbə vurub qənimət kimi özləri ilə 1010 baş qoyun və 8 at apardılar.

Həmin kürd atlıları qəflətən Zivə kəndinə daxil olaraq ətrafda yerləşən beş erməni evini dağıdıb, mal-qarasını özləri ilə apardılar. Bir-iki gün keçdikdən sonra həmin dəstə üç yüz erməni evi olan Əliqulu kəndinə hücum etdilər. Onlar həmin kəndin bir tərəfindən daxil olaraq onu yarıya qədər dağıtdıqdan sonra əldə etdikləri qənimətlərlə geri döndülər. Paşa bəyin dəstəsi bir gecə dincəldikdən sonra sabahısı gün Qalədərəsi kəndinə tərəf üz qoydular. Qalədərəsində yaşayan ermənilər qabaqcadan yaxşı silahlanmış və hər tərəfdə səngərlər qurmuşdular. Onlar Paşa bəyin dəstəsini səngərlərdə silahlanmış, hazır vəziyyətdə qarşıladılar. Bir qədər atışmadan sonra Paşa bəyin dəstəsinin bir hissəsi kəndin kənarında yerləşən 23 evi ələ keçirərək oradan 450 qoyun, 60 qaramal və dörd quyu buğda əldə etdilər. Buğdanı atlara yükləyərək malqoyunla birlikdə yola düşdülər. Onlar Qalədərəsi kəndindən uzaqlaşanadək Paşa bəyin dəstəsinin o biri hissəsi erməniləri məşğul etdilər. Bu atışmada bir nəfər müsəlman həlak oldu. Onlar həlak olan yoldaşlarının cənazəsini götürüb geri qayıtdılar.

Paşa bəyin dəstəsi bir neçə gün istirahət etdikdən sonra atlanıb Cavanşir tərəfə hücum etdilər. Əvvəlcə 150 evdən ibarət olan Külədik kəndinin üstünə gəldilər. Ermənilər əllərində silah onların qarşısına çıxdılar. Müsəlmanlar «Ya Allah» deyib ermənilərin üstünə töküldülər və bir neçə saat ərzində onlardan yüz nəfərini qətlə yetirdilər. Bununla bərabər, neçə-neçə yaralananları da var idi. Bundan sonra onlar 250 baş heyvan da qənimət götürüb evlərinə qayıtdılar. Müsəlman kəndləri həmin gecə istirahət etdikdən sonra səhərisi yenə də atlandılar.

Bu dəfə onlar 60 erməni evi olan Damğalı kəndinə üz qoydular. Onların az olmasına baxmayaraq Paşa bəyin dəstəsinin qarşısına çıxaraq atışmağa başladılar. Müsəlmanlar onların üzərinə hücum edərək karıxdırıb və 90 nəfərəcən ermənini qətlə yetirdilər. Yaralananlar da çox idi. Bundan sonra onlar 200-ə yaxın qaramal və keçi qənimət götürərək geri qayıtdılar. Oradan Badara kəndinin üstünə gəldilər. Bu qorxmaz dəstə orada da 16 nəfər erməni öldürdükdən sonra 60 baş qaramal qənimət götürərək kəndlərinə qayıtdılar.

Gecə yatıb istirahət etdikdən sonra səhər durub atlarını yəhərləyərək atlandılar və Ballıca kəndinin üstünə hərəkət etdilər. Ermənilər onları hazır vəziyyətdə qorxulu qarşıladılar. Atışma başlandı. Hər iki tayfanın səs-küyü və nərələri dağa-daşa səs salmışdı. Bir qədər atışandan sonra müsəlmanlar 30 nəfər erməni öldürüb, neçəsini də yaraladıqdan sonra qənimət kimi 70 baş qaramal, 12 baş at və çoxlu miqdarda əşyalar əldə edərək geri qayıtdılar.

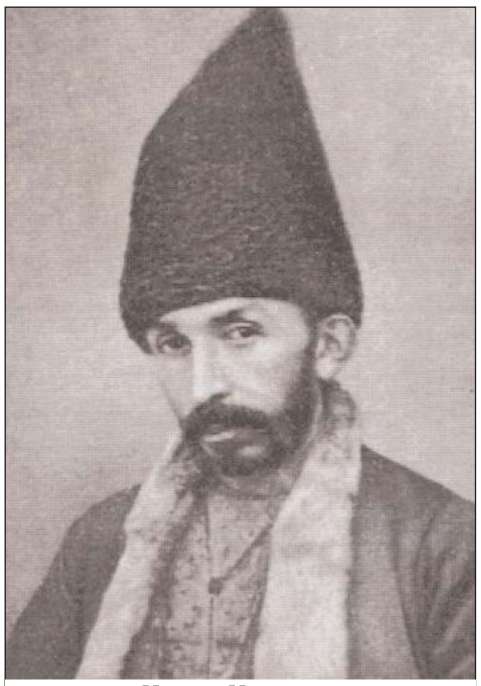

Mir Möhsün Nəvvab

Səhəri günü Paşa bəyin dəstəsi Xənəzək kəndinə hücum etdi, bu hücumdan əvvəl ermənilər öz ağaları Məmmədağa Ataxan oğluna nankorluq edərək evini dağıtmış, bağını qırıb, çobanlarını öldürmüşdülər. 400 baş qoyununu isə yığıb aparmışdılar. Buna görə də ermənilər yəqin etmişdilər ki, müsəlmanlar bunun əvəzini çıxacaqlar. Odur ki, kəndə Qaladan çoxlu silah və kömək gətirmişdilər. Müsəlmanların gurultusu eşidilən kimi onlar səngərə, övrət-uşaq isə gizli yerlərə çəkilib çığırışdılar. Müsəlmanlar onları hər tərəfdən mühasirəyə alaraq güllələbaran etməyə başladılar. Atışma dörd saat davam etdi. Dörd saat atışmadan sonra birdən qabaqda haqqında danışdığımız Qasım adlı oğlana güllə dəydi. Onunla bərabər başqa müsəlman igidi də şəhid oldu. Bu iki cavanın qətlə yetirildiyini görən kütlə qəzəblənərək irəliyə atıldılar və erməni səngərlərindən birini ələ keçirdilər. Orada erməniləri öldürdükdən sonra daha bir səngəri də ələ keçirdilər. Vəziyyəti belə görən ermənilər qaçmağa başladılar. Müsəlmanlar 12 evə, neçə-neçə mərəklərə od vurdular. Evlərdən və mərəklərdən qalxan alovu görən ermənilər vahimə gələrək bir parası möhkəm yerlərdə gizlənirdilər. Övrət-uşaqların çığırtısı və müsəlmanların «Ya Əli!» sədası dağlara-daşlara düşürdü. 200-ə qədər erməni öldürdükdən və yaraladıqdan sonra kəndlərinə qayıtdılar.

Səhərisi gün Paşa bəyin dəstəsindən səkkiz nəfər seçmə cavan atlanaraq Dəduq kəndinə tərəf çapdılar. Dəduq kəndinin ətrafında yerləşən dörd ev çox əmin və möhkəm yerdə durmuşdu. Ona görə də burada çoxlu erməni məskən salmışdı. Müsəlmanlar ermənilərin bu evlərdə tutduğu möhkəm mövqeyi dağıtmaq üçün hündür bir yerə çıxaraq oradan bu evləri güllələbaran etməyə başladılar.

Onlar dörd-beş nəfər ermənini qətlə yetirdikdən sonra evdəkilər qaçmağa başladılar. Müsəlmanlar qaçanları təqib edərək atəşə tutdular. Onlardan bir neçəsini öldürdülər, bir neçəsini də yaraladılar. Sonra evlərə qayıdıb orada olan əşyaları qənimət kimi götürdülər, erməniləri isə əsir kimi apardılar.

Ardı var

Tahir Süleyman

Vətəndaş, yoxsa “Təbəə”

Vətəndaşlıq məfhumu hələ qədim Afina və Romada tətbiq olunmuşdur. Burada vətəndaşlıq azad insanlara məxsus idi. Orta əsrlərdə isə vətəndaşlıq məfhumu təbəəliklə əvəz olundu. Lakin sonrakı dövrlərdə burjua inqilabları ərəfəsində bu anlayış yenidən istifadə olunmağa başlandı. Qarşılıqlı hüquq və vəzifələr şəxs və dövlət arasındakı daimi siyasi və hüquqi əlaqədən irəli gəlir. Siyasi əlaqə, siyasi hakimiyyətin təşkilində vətəndaşın iştirakı və onun siyasi hüquq və azadlıqlara malik olması ilə izah olunmalıdır. Vətəndaşla dövlət arasındakı hüquqi əlaqə daimidir. Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər isə yalnız müvəqqəti hüquqi əlaqədə olur. Dövlət həm əcnəbiəri, həm də vətəndaşları müdafiə edir. Lakin vətəndaşları əcnəbilərdən onun dövlətlə siyasi əlaqəsinin olması fərqləndirir. Əcnəbilərin siyasi sahədə hüquqları məhdudlaşdırılır. Vətəndaşlıq dedikdə, şəxsin dövlətə mənsubiyyəti, şəxslə dövlət arasında onların qarşılıqlı hüquq və vəzifələrində ifadə olunan daimi siyasi hüquqi əlaqə başa düşülür. Dövlətin ilkin və mühüm vəzifələrindən birini Konstitusiyada nəzərdə tutulan şəxsiyyətin konstitusion hüquqlarını və vəzifələrini qorumaqdan ibarətdir. Bu sahədə vətəndaşlıq mühüm yer tutur. Vətəndaşlıq dedikdə, şəxsin müvafiq dövlətə hüquqi mənsubiyyəti başa düşülür, yəni şəxsin dövlət tərəfindən Konstitusiya-hüquq münasibətlərinin tamhüquqlu subyekti kimi tanınması nəinki öz ölkələrində, həmçinin xarici ölkələrdə olduqda belə təsbit edir. Monarxiya quruluşu hökm sürən dövlətlərdə vətəndaşlıqdan fərqli olaraq “təbəə” sözləri işlədilir ki, bu da monarxa qarşı şəxsi formal sədaqəti ifadə edir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 52-ci maddəsinə görə, Azərbaycan dövlətinə mənsub olan, onunla siyasi və hüquqi bağlılığı, habelə qarşılıqlı hüquq və vəzifələri olan şəxs Azərbaycan Respublikasının vətəndaşıdır Konstitusiyasının 52-ci maddəsinə görə, Azərbaycan dövlətinə mənsub olan, onunla siyasi və hüquqi bağlılığı, habelə qarşılıqlı hüquq və vəzifələri olan şəxs Azərbaycan Respublikasının vətəndaşıdır.

Azərbaycan Respublikası Unitar dövlət qruluşuna malikdir.Bu o deməkdir ki,bizdə təbəə deyil vətəndaş var. İndi bizim bəzi “vətəndaş”larımız kimlərəsə xoş gəlsin deyə özlərini vətəndaş olaraq deyil təbəə olaraq təqdim edir və bu yöndə bir təbəənin öz sahibinə sözsüz itaətini nümayiş etdirir.Əslinə baxanda monarxiya qurluşlu ölkələrdə təbbə anlayışı elə vətəndaş anlayışındadır.Lakin bizim”təbəə”lərimiz bu anlayışı özlərinə məxsus şəkildə qavrayır və icrasına başlayır.

BeləlƏri görnüş olaraq insandırlar lakin həyat və düşüncə tərzləri bir heyvani yaşamdan hec nə ilə fərqlənmir.Beləki bir ayını min oyunu bir armudun başında, bir itin min meymunluğu bir qab yalın və ya sahibinin bir tumarının başında olduğu kimi. Belə təbəələr əslində cox təhlükəli bir məxluq, mutant, manqurt kimi bir şeylər olur.Sahibinə səni hürüşləri ilə öz bildikləri, qavradıqları kimi təqdim edərlər. Yadımdadır hələ uşaq ikən babam və atamdan həyətimizdəki itin hürüş səsləri ilə gələnin kimliyini təyin eləməyi öyrənmişdim.

Bizim “təbəələr” öz şəxsi maraqları cərcivəsində sahiblərinə xoş gəlsin deyə adamdan vətən xaini belə cixarmağa calışarlar.Bu təbəəliyin təsir spektirini saymaqla qurtarmaz ki,əslinə baxarsan yerlərdə icra orqanlarında bəzi məmur özbaşınalıqlarının özü belə,bir təbəəlikdir.Yüksək instansiyaya xoş gəlsin deyə min oyundan cıxar,min cildə girərlər,bir maska soyunub digərini geyərlər. Bu artıq bir dəb bir imic halını alıb.

Vətəndaş və Təbəə anlayışın bilərəkdən qarışıq salıb vətəndaş borcu ilə deyil təbəə itaətkarlığ ilə fəxr edərlər.Təbəələr sadiq olmazlar,sadiq görsənməyə calışarlar. Bu baxımdan atalar yaxşı deyib itlə dostluq elə amma comağını yerə qoyma.Təssüf hissi ilə deyim ki,biz kürd gənclərin icərisindədə son zamanlar təbəələr peyda olmağa başlayıblar.Diyəsən kimlərinsə sığal tumarı onlar üçün öz dostundan,qardaşından,yoldaşından önəmli olub.Vətəndaş borcunu təbəə itaətinə cevirib satmaq, satqınlıq etməklə məşğul olmağa başlayıblar.

BeləlƏri üçün artıq vətəndaş anlamı olmadığı kimi vətən anlamıda ölür.Bu gün “vətəndaşlıq borcu” deyərək satqın təbəə statusu almış şərəfsiz biri sabah hansı ölkəyə,hansı quruma və daha kimlərə xidmət edəcək allah bilir.Satqınıda özəl bir status olmaz ki,satqın dunyanın harasında olur olsun, hansı ölkədə olur olsun, hansı millətə, hansı dinə mənsub olur olsun elə satqındır. Mənim üçün vətəndaş var vətəndaş anlamı var.Bu anlamda ondan ibarətdir ki,vətən üçün onun ərazi bütövlüyü üçün hər zaman əlimdə silah öndə getməyə hazıram.

Namiq Kamil Kürdoğlu

TƏ-ZADLAR

Həyat qəribəliklərlə dolu olsada,bəzən bu qəribəliklər icərisində təzadlar adamı lap çaş-baş salır.Bilmirsən gördüyünə inanasan, ya eşitdiyinə? Hətta

Namiq Kamil Kürdoğlu

hərdən özünün özünə inanmağın gəlmir. Desələr ki, butulkadan cin çıxıb inanaram, desələr ki, afrikada uçan boşqab hazırlayılbar bunada inanaram. Amma məsələ bundadır ki, deyirlər atası, anası, babaları, nənələri, əmiləri, dayıları, əsli, nəcabəti, zatı-kökü kürd olan birinin sən demə kimisə Kərkük türküyümüş. Həm də bunu utanmaz-utanmaz adamın özü deyir. Bütün zatın kürd ola özünə turksoy deyəsən, adam dəli olmasın nə olsun? Burda artıq təzaddan deyil tə-zadlardan danışmayasan neyləyəsən.?

Sosial şəbəkələrin birində bir qardaş status yazıb: “ Talışlara baxmayın, talışlar sakit millətdi. Dövlət kürdlərə bələddir, küdlər sakit millət deyil. Ona görə də onları televiziyaya zada buraxmırlar” Düzü elə bildim bu statusu yazan talış qardaşımızdı. Amma biraz danışdım, deyir qardaş mən talış deyiləm ki, kürdəm. Buyurun bu təzaddı ya tə-zad?

Bildiyimiz kimi, hər bir məkanın, yerin zamanla bağlı, həmin bölgədə yaşayan xalqların dilinə uyğun etnoqrafik adları və toponimləri formalaşır, yaranır bu təbiidir. Bu toponim adlarsa qədim köklərə söykənir və hər birinin məntiqli izahı olur. Bizim qartallar diyarı Laçında Kürdhacı kədi var. Bu adın hardan və necə əmlə gəlməsində bir cox müəllif öz araşdırmalarında ətraflı izahat verirlər. Elə sıradan bir azərbaycanlı olaraq, azərbaycan dilində bu sözün Kürd və Hacı sözlərindən törəndiyini hər bir hərf tanıyan ibtidai sinif şagirdi də deyə bilər. Kor- kor, gör-gör. Eləcə də bu məhz kürd sözü ilə başlayan digər adlara aiddir. Amma deyəndə ki, bu türk adıdı və adı Qurdhacıdı buna nə deyəsən? Bu Qurdhacı nə imiş azərbaycan və ya türk dilində, olmayaydı Kürd Hacı,olaydı elə Türk Hacı bax bunu bilən yoxdu. Deyənlər də, yazanlar da, əlifi gilif yox, blif oxuyub yazan “çox bilmişlərdir”. Artıq buna təzad deyil,tə-zad demək lazımdır.

Hələ yaxın tariximizə baxsaq

Бозлу	Бозлу	350	350	Шерафлы, Кр.
	Камаллы	405	405	Шерафлы
	Калача	·69	69	
	Черахлы	191	191	

3. Бозлу . . .	71	71	—	—	1[illegible]
4. Камаллы . .	107	107	—	—	[illegible]
5. Калача . . .	16	16	—	—	[illegible]
6. Черахлы . .	44	44	—	—	[illegible]

1932-ci ildə Azərbaycan Dövlət Tədqiqat İnstitutu ,A.Bquşpanın müəllifliyi ilə, “Qızıl Şərq” mətbəsində, 2000 tirajla,92 səhifədən ibarət “Azərbaycan Kürdləri” adlı kitab nəşr edib. Həmin kitabda, Laçın rayonunun Bozlu kəndinin əhali sayi,milliyəti, tayfalarına qədər göstərilib. Belə ki,həmin dövrdə Laçın rayon Bozlu kəndi (“Azərbaycan Kürdləri” A.Buqşpan 1932 səh 34 və 62) Şərəfli və Qraflı tayfalarından, 71 təsərüffatdan və 350 nəfər sakindən ibarət olub ki,bu 71 təsərüffat və 350 sakinin hamısıda kürd dilli olub.Mənim də ata tərəfim Qraflı,ana tərəfim Şərəfli tayfasındandır. Eyni zamanda bunun Qalaçasıda, Kamallısıda, Minkəndi də və sairə. Amma 2014-cü ildə kimsə deyəndəki, mən Bozludanam, Qalaçalıyam, Kamallılıyam, Çıraqlılıyam amma kürd deyiləm və bizim kədnddə hec yerli dibli kürd olmayıb, buna təzad deməyib təzadmı deyəsən?

Bildiyimiz kimi sovet hakimiyyəti dönəmində bir çox millətlər kimi, biz də qadağalarla üzüzə qalmışdıq. Doğma dilimizdə olan məktəblərimiz bağlandı, milli kimliyimiz əlimizdən alındı. Hətta öz dilimizdə danşmağımız belə yasaqlandı. Amma indi sivil, demokratik, müstəqil bir ölkə vətəndaşlarıyıq. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsinin 3-cü bəndinə əsasən Dövlət irqindən, milliyyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına və digər ictimai birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını irqi, milli mənşəyi, dini, dili, cinsi, əqidəsi, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudlaşdırılması qadağandır.

Eyni zamanda Konstitusiyanın 44-cü maddəsi Milli mənsubiyyət hüququ haqqındadır.

I. Hər kəs milli mənsubiyyətini qoruyub saxlamaq hüququ vardır.

II. Heç kəs milli mənsubiyyətini dəyişdirməyə məcbur edilə bilməz.

45-ci maddə isə Ana dilindən istifadə hüququndan bəhs edir.

I. Hər kəsin ana dilindən istifadə etmək hüququ vardır. Hər kəsin istədiyi dildə tərbiyə və təhsil almaq, yaradıcılıqla məşğul olmaq hüququ vardır.

II. Heç kəs ana dilindən istifadə hüququndan məhrum edilə bilməz. Gəlin baxaq ibtidai sinif həcmində hər bir milli azlığın təhsil hüququ var və demək olar ki, Laçın rayonunun eləcədə digər Kəlbəcər, Qubadlı, Zəngilan, Cəbrayıl və sairə rayonlarının hər bir kürd kəndinin orta məktəblərində hazırda kürd dili fənni saatları mövcüddür. Amma tədris olunurmu? Ancaq kimə isə bu barədə məlumat verilirmi? Materiallar varmı? Əvəzində məktəb direktorları belə bir fənnin olduğunu ciddi-ciddi gizləyir. Baxmayaraq ki, özü kürddü, zatı kürddü. Bəla ondadır ki, buna əslən kürd olan valideyinlər də biganə qalır.Buna tə-zad deməyəsən təzadmı deyəsən? Bu yaxınlarda, Laçın rayon İcra Hakimiyyətinə, milli kimliyimin yuxarıda qeyd etdiyim sovet qadağaları səbəbindən düzgün qeydə alınmadığını və bu səbəbdən də sənədlərimin dəyişdirilərək milli kimliyimin KÜRD olmasının qeydə alnması barədə müraciət etdim. Məlumat üçün bildirim ki, hal-hazırda Azərbaycan Respublikası vətəndaşının “Şəxsiyyət Vəsiqəsi” ndə milli kimlik bölümü yoxdur,ancaq “Doğum Haqqında Şəhadətnamə”,”Nigahın Qeydiyyatı Şəhadətnaməsi”və “Hərbi Bilet”də bu barədə xüsusi qrafa mövcuddur.

Müraciətimə cavab olaraq Lacın Rayon İcra Hakimiyyəti, erməni işğalı səbəbindən, rayon arxivinin işğal olunmuş ərazidə qalmasını və qanunla nəzərədə tutulduğu kimi valideyinlərimdən hər hansı birinin milliyətinin kürd olması qeyd olunmadığından, mənim də milli kimliyimin dəyişdirilməsinə səlahiyyətləri olmadığını, hüquqlarımın bərpası üçün isə İnzibati Məhkəməyə müraciət etməmin lazım olduğunu bildirmişdilər. İnzibati Məhkəməyə ərizə ilə müraciət etməzdən öncə, bir hüquq məsləhətçisinə müraciət etdim. Lakin cavab məni cox təəcübləndirdi. Məsləhətci: bəlkə sən səhf fikirləşirsən birazda düşünəsən bu sənin nəyinə lazımdı? Mən də kürdəm nə olsun,gərək sənədin ola,deyirsə buna tə-zad deməyəsən nə deyəsən?

Çox təssüflənirəm ki, bu təzadlar hər yerdə adamı qarabaqara izləyir. Kürdsən kürd ol da, neyləyirsən musiqini, neyləyirsən dilini, neyləyirsən adətini, neyləyirsən ən-ənəni, nəyinə lazım kürdlərin bayramı, nə işın var kürdlərin yanında kimi suallar verən adamlara bir cavabım olacaq. Toylarınızda kürd govəndindən-yallısından başqa ərəb, rus, turk, firəng, ingilis nə bilim daha kimləriin rəqslərini oynamağa, sifariş etməyə davam edin, gəlinlərinizidə Betxovenin, Motsartin simfoniyalarının sədaları ilə gətirin. Mənə fikir verməyin. Sizin təbirinizcə desəm, mən düzələn zad deyiləm. Mən Kürdəm,Qurmanciyəm şirin Kürd Dilim, Gövəndim var mənim.Mənim Səlahəddinim, Bədirxanım, kürd ana dilimdə yazan Cigərxunum, Əhməde Xanim var. Mənim əslimköküm, soyum-suyum var. Mənim tarixlərə meydan oxuyan tarixim, mənim tarixin özü kimi qədim,ulu Kürdüstan adlı vətənim var.

Siz öz işinizdə olun,sizin bu reallıq dediyiniz cəmiyyətinizdə TƏ-ZAD olmaqdansa elə TƏZAD olsam daha yaxşıdı.

Ez kurdim lo..
Ez bazê Rojhilat
Û cengoyê mêrxasim
Heeeeey dujmin,
bas bimezîne li dîrokê
Ez herdem xweş ziman im
Kurmanc
Soran
Goran û Zaza me
Ezim li birca belek
Û her serfiraz û sultan im
Ez Kurdim, jîyanim, jîyan

Helbestvanê Kurd Îbrahîm Metînî (1909 – 2001)

Îbrahîm Metînî kî bû?Ew helbestvanê kurdên Libnanê ye. Evîndarê Kurd û Kurdistanê bû.. Sofiyekî Mîr Kamîran Bedirxan bû.. Hezkerê ziman û peyva kurdî a resen bû.. Ew ji Kurdistana bakur, çiyayê Omeriyan, gundê Metîna ye.. Di sala 1909an li gundê Metîna hatiye ser rûyê dinyê. Di sala 1930î de derbasî binya xeta Fransawî bûye, anku hatiye nav kurdên Rojava. Çend salekî mala wî li bajarê Amûdê û Qamişlo maye û li van herdû bajaran dostaniya wî bi nivîskarên kovara Hawarê re çêbûye, di serê wan de seydayê Cegerxwîn.. Di dawiya salên 1930î de mala xwe barkiriye Beyrûtê û li wir dostaniyek mezin di navbera wî û Mîr Dr. Kamîran Bedirxan de çêbûye.. Wê dostaniyê dirêjkiriye ta bi mirinê..

Îbrahîm Metînî; komek helbest bi zimanê Kurdî hunandine, lê mixabin ta niha nehatine çap kirin.. Ew, mîna yekemîn helbestvanê kurd di nav kurdên Libnanê de tê naskirin. Helbestvan Îbrahîm Metînî di roja 6ê adara 2001an de li Beyrûtê koça dawî kiriye. Li ser daxwaza wî, ew di goristana malbata Hemiyê de ya ku bi koka xwe kurdin li Beyrûtê hatiye veşartine.

Konê Reş, Qamişlo, 23.06.2014

Kürd xalqının dəyərli oğlu, Azərbaycanımızı canından çox sevən, sözünə sadiq, el arasında etibar qazanmış, Qubadlı rayonunda Kürd Mahir kimi tanınan və Bakı, Sumqayıt şəhərlərində bu adla məşhurlaşan Kürd Mahir Vətən həsrətinə dözməyərək qəflətən dünyasını dəyişdi. Allah-Təaladan Kürd Mahirə rəhmət və ailəsinə dərin hüznlə başsağlığı diləyirik. Allah rəhmət eləsin!

QUBADLI HƏSRƏTLİ ÜÇ AĞSAQQALIN KƏDƏRLİ SÖHBƏTİ...

Bu yaxınlarda Sumqayıtda toyda idim, toyun sirin yerində Vətən, el yadıma düşdü, siqaret çəkmək üçün şadlıq evinin foyesinə çıxdım. Vətənimiz Qubadlının dağı-aranı, mənəm-mənəm deyən kişiləri

xeyalımdan keçirdi, elə bu an gördüm kəndimizin üç adlı-sanlı, gözəl ağsaqqalları əyləşib şirin-şirin söhbət edirlər. Həmdə hərdən bikef olurlar, mən onlardan xəlvəti onların şəkillərini çəkdim. Onların üçü də Qubadlı rayonunun Məlikəhmədli kəndində anadan olublar.

Onların söhbəti məni onlara tərəf çəkdi. Yaxınlaşdım ki, görüşüm üçü də yaşlı olmaqlarına baxmayaraq məni görüb ayağa qalxdılar mən xahiş etdim əyləşin, mənimlə görüşüb öpüşdülər sonra əyləşdilər... Mən soruşdum ki, sizin şirin söhbət etdiyinizi gördüm həmdə hərdən bikef olurdunuz. Abış dayının 80 yaşı olmağına baxmayaraq o dedi, çoxdandı bir birimizi görmürdük.

Kərim dayı isə dedi, ay bala heyif o yerlərə həmişə o yerlərin təbii meyvəsi, göy-göyərtisi, balığı ruzi bərəkət idi, qurtarmırdı. Gözəl bulaqların suları biri birindən gözəl idi, çox heyif mərdiməzarın evi yıxılsın mənim 75 yaşım var, mən indi oralarda olmalıyam, ama necə gedəsən? Mahir dayı dedi ay oğul, menim də 67 yaşım var başqa rayonlara kəndlərə gedəndə az qalır ürəyim dayansın çünki 1973 - cü ildən sonra bizim kənddə sənin gozünün qabağında necə canlanma var idi. Cavanların kənddə qalması kənd əhalisinin çoxalması kənlilərin biri-biri ilə mehriban olması böyük kiçik yeri bilməsi, kənddə camaatın birliyini mən hələ heç bir kənddə, rayonda belə birlik görməmişdim. Bunun hamısı nədən qaynaglanırdı? Mahir dayı deyə sual verdim.

Çünki Mahir dayı kəndimizin, rayonumuzun, hətta Zəngəzur mahalının tarixini çox gözəl bilən bir ağsaqqaldır. O dedi, ay oğul kənd hamısı bir nəsilin övladlarıdır, ikincisi dağ camaatıdır, üçüncüsü təmiz havası saf suyu təbiəti gözəl olduğuna görədir.

Ərazisindən neçə tanınmış çaylar keçirdi. Budur bu mahalən camaatın saflığı, mərdliyi, comərdliyi, qeyrəti, namusu, biri-birinə mehribancılığı bax hamısı bundan irəli gəlir. Gör Zəngəzur mahalından neçə-neçə dahi insanlar yetişib. Allah-Təala dövlətimizə bəxş edib, odur ki, biz onlarla fəxr edirik. Biri elə sənin özün, nə qədər vətən, torpaq həsrətini çəkirsən. Özün ziyalı, ailən ziyalı, uşaqların işləyir, dolanışığın çox yaxşıdır, amma vətən həsrəti çəkməkdən, fikirdən, xəyaldan nə qədər zəifləmisən. Gərək bəzi adamlar kimi, arsız, düşüncəsiz olasan çəkin də 150 kilo ola, hayıf, gör nə qədər gözəl insanlar qəribliyə dözmədi dünyasını dəyişdi, Allah hamısına rəhmət eləsin, qalanlarına can sağlığı arzulayıram..

SÖHBƏTİ APARDI, ÇOX HÖRMƏTLİ AĞAMİR MÜƏLLİM

Sultan Müəllim
Ordubad rayonu, Tivi kəndi

Qubadlılı Mahir kürd oğluna Ordbadlı Sultan müəllimdən açıq məktub

Zər qədirini zərgar bilər
Qiymət zərin özundədir
Aşıq mizrab vursa saza
Qiymət sazda sözündədir

Adın Mahir, kürdün oğlu olmusan,
Qaçaq Nəbi diyarndan gəlmisən,
Sultanı, Xosrovu yada salıbsan,
Tərgülü müqəddəs bilib gəlmisən

Keşməkeşli həyat yolu keçmisən,
Qubadlıda buz bulaqdan içmisən,
Yüz gözəldən bir Gülbəsi seçmişən,
Özünlə gətirmisən gəlmisən.

Suyun zümzüməsi, quşlarn səsi,
Qayada kəkliyin şirin nəğməsi,
Qayadan tökülən dağ şəlaləsi,
Sehirli aləmi gəzib gəlmisən.

Qarlı dağın sərin mehin havasın,
Çil kəkliyin yumurtasın yuvasın,
Gözəllərin o sehirli dünyasın,
Gözəl Qubadlıda qoyub gəlmisən.

O şehli çəmənin, gülün çiçəyin,
Nülufərin, bənövşənin, göyçəyin,
Çiçəklərin əlvan-əlvan ləçəyin,
Əhmədlidə çələng hörüb gəlmisən.

Gəzmisən dağların gədiyin, yalın,
Yemisən səbətin ağ beçə balın,
Dünyanı dolanır indi xəyalın,
Məlik kəndini qoyub hara gəlmisən?

Dahilər məkanın kürd oğlusan,
Zəngəzurun qartalısan,
Bu Mahalın tarixisən,
El ağsaqqalı Mahir əmi.

Çavanlara yol gösdərən,
Vətənini çandan sevən,
Xainlərə sinə gərən,
El ağsaqqalı, Mahir əmi.

Kasıblara dayaq duran,
Satqınları divan tutan,
Nadanlara zərbə vuran,
El ağsaqqalı, Mahir əmi.

Vətən satanlara sözünü deyən,
Saxdalara nifrət edən,
El obanın, dərdin çəkən,
Mərd ağsaqqal, Mahir əmi.

Kələr giçitikanla göy quzu qulağı,
Xutəb bişirilərdi hər səhər çağı,
Xutəbə hopardı tuluğun yağı,
Yağlı xutəb kənddə yeyib gəlmisən.

Göbələklə qovurmanın xörəyi,
Ləzət verip buğda təndir çörəyi,
Badamça közündə dağ göbələyi,
Göbələk kababın yeyib gəlmisən.

Dəyirman unununun xəşili fətiri,
Ətrafa yayılan çörəyin ətiri,
O halal çörəyin hörməti xətiri,
Zəngəzurda, Qubadlıda qalıbdı.

Təzə mal ətinin sütül küftəsi,
Qaymağın, qatığın, balın süfrəsi,
Yarpız ilə yumurtanın küküsü,
Zəngəzurda Qubadlda qalıbdır.

Qoyunun qatığın, tuluğun yağın,
Pendirin ovmasın, oba qaymağın,
Zəngəzurdan gəlir səsin, soroğın,
Təknə qaymağını yeyib gəlmisən.

Taleh yazısıdır insan həyatı,
Kimsə deyə bilməz, o son saatı,
Çoxunun yollarda yoruldu atı,
Köhləni yollarda yorub gəlmisən

İnsan var zirvədə, ağ qara bənzər.
Hörməti obanı oymağı gəzər,
Onu düşündürməz nə gövhər, nə zər,
Kovhəri qiymətsiz sanıb kəlmisən.

Kəndin yeməkləri xörəyin dadı ,
Eldə deyilərdi ləzəti adı,
Kimə qismət, kimə qismət olmadı.
Dadlı yeməkləri yeyib gəlmisəns.

Dostumu bikef gördüm

Bu günlərdə Sumqayıt şəhərinə getmişdim. Dedim yaxşı gəlmişəm gedim mənim ən əziz dostlarımdan

biri olan həmyaşıdım Məmmədov Canəhməd Gəray oğluynan görüşüm. Gedəndə gördüm dostum həyətdə bir neçe nəfərlə oturub söhbət edir. Məni görən kimi tez ayağa qalxıb çox səmimi görüşdü. Baxdım ki, dostum çox bikefdi, allah eləməsin nəsə bikef görürəm səni deyə soruşdum . Canəhməd mənə hər vaxt mama oglu deyə müraciət edir, mən isə ona dayoğlu deyirəm. Dedi mamaoğlu bikef olmayım nə edim. Düz 21-il bundan əvvəl 8 mart 1993-cü ildə yaxşı xatirimdədir gedənlərin biri də sən idin. Bakıdan Sumqayıtdan 10 balaca maşın ailə uşaqlarımızla kəndə getmişdik. Valideyinlərimizlə və kəndimizin camaatı ilə əsl döyüşən oğullarımızla görüşməyə və dünyasını dəyişən yaxınlarımızın məzarlarını ziyarət etməyə. Biz gedəndə havalar çox yaxşı idi, söhbətimiz olmuşdu ayın4-ü şəhərə qayıdaq, gecə bərk qar yağdı, fikirləşdik nə edək. Kənddən asfalta qədər bir kilometr yolu maşınları bir-bir, mərhum Mürsəlin oğlu Pənah öz Belarusu ilə çəkdi yazı düzünə, asfalta çıxıb şəhərə gəldik. Bu gecə yatmışdım kəndi yuxuda gördüm. Birdən ayıldım həmin gün yadıma düşdü. Səhərə qədər əsəbdən yatmamışam. Bikef olmayım ne eleyim. Hələ nə qədər erməni müsəlman davası olubsa belə müsibət bizim kəndin başına gəlməyib. Yaşlı insanları sən çox danışdırmısan . Belə müsibət olmamışdı.

Kəndimizin tarixini azdan-çoxdan bilən insanlardan biridə sizsiniz. Atalarımız, babalarımız ulu babalarımız necə igidlik göstəriblər. Baxdım ki vallah düz deyir. Giley etməyə haqqı var. Çünki, Canəhməd elə bir nəsilin övladıdır ki, hətta onun sözünü yazmamaq günahdır. Bu nəsil daima Azərbaycanımıza ziyalılar bəxş edib. Bu ziyalılar gündə var, gələcəkdədə olacaq, o ki, qaldı Canəhmədin özünə, el arasında böyük hörmətə malik ağsaqqaldır, gözəl ailə başçısıdır, hörmətli ailəsi, oğlu, gəlini, iki gözəl nəvəsi var. Ramal, Cavidan, allah salamat eləsin. Dedim dayıoğlu çox düz deyirsən, allah atalarımıza rehmet eləsin, deyiblər oddan kül törər, küldən od. Indiki insanlar cırlaşıb, əsil döyüşən oğullar şəhid oldu, bəzilərıdə əlil oldular. Eləlıdə oldu ki, ordunun birliyini pozaraq qoyub qaçdılar. Bax kəndimiz belə şərəfsizlərin qurbanı oldu. Birdəki, o boyda rus ordusu ermənilərin arxasında durdu indidə durur. Bizə heç kim kömək eləmədi. Bizim dövlətimiz nə edirsə tək başına öz bacarığı ilə qurub yaradır. Allaha pənah inşallah yaxşı olar. Söhbət əsnasında, Canəhmədin babası Bayram Gülməmməd oğlunun igidliyindən xalam Aygülün söhbət etdikləri yadıma düşdü. Xalam Aygül deyirdi: " Yaxşı yadımdadı, Bayram kişi kəndin camaatına birbir dedi, İbadulla Cəbrayıla deyir ki, silah almaq lazımdır. Deyirlər ermənilər osmanlıda türklərə qarşı silahlı basqınlar eləyirlər. Qabaqlarına keçənə məhəl qoymayıb güllə-boran edirlər. Deyilənə görə buralarda da gizli silahlanırlar, vəziyyət gərgin ola bilər."

Sən demə, Bayram kişi İbadulla Cəbrayılın dədəsinə qoşulub, gedib indiki Görüş şəhərinin yerləşdiyi Şıxavuz dərəsindəki ermənilərə məxsus gizli silah anbarının yol yolağasını öyrəniblər, necə dağıdıb silahı ələ keçirməyi bilirmiş kənd ağsaqqalı. Ağaməmməd kişi dedi:" Ey cavanlar mən Bayramın igidliyini bilirəm. Yığılın onun başına nə desə yerinə yetirin."

Odur ki, kənddən bir neçə qoçaq kişilər yığılıb Bayram kişinin ətrafına, onlardan biri də dədəm Dadaş kişi idi. Qoşuldular Bayram kişiyə getdilər həmin silah anbarını dağıdıb silahı ələ keçirmək üçün. İki gündən sonra həmin adamlar kəndə qayıtdılar. Nə qədər beşatılan, rusya tüfəngi, neçə at yükü patron daşıyıb gətirmişdilər.

Hələ bu harasıdır? Erməninin uzaq vuran topu, mərmiləri ilə bir

Məmmədov Canəhməd Gəray oğlu

yerdə atlara qoşub gətirmişdilər. Həmin topu, Qunlanlı xırmanlarında səngər qazıb orda qurașdırdılar. Daşnak Andranikdən çox qabaq idi həmin toplar. Nujddronun bandasını, o tərəfdən Tatır Suarlı kəndləri, bu tərəfdən Üçtəpədən bəri imkan vermədilər erməni banditləri Gorusa yenə bilsinlər. Vurub bandanı darma dağın etmişdilər. Xalam deyirdi:" Dədəm Dadaş həmişə deyirdi, doğrudan Bayram əsl igiddir, ikinci Qaçaq Nəbini xatırladır. Gözlərimin önündə erməni keşikçilərini necə məhv elədi, silahları ələ keçirtmək üçün. Xalam deyirdi, həmin silahdan Daşnak Andranikin ordusunun dağılmasında bizim kəndin o vaxtı cavanları silahlanıb türk ordusuna qoşulub erməni faşistlərinə qarşı neçə döyüşlərdə iştirak ediblər. Ay bala o vaxtı bizim kəndin silahlanmasında Bayram kişinin misilsiz xidməti olub. Məndə dedim, sənin belə bikef olub fikir eləməyin o qeyrətli nəsildən gəlir ay Canəhməd.

Qələmə alan diplomat qəzetinin idarə heyətinin mərhum üzvü Kürd Mahir

Şanda Kurdistanê helwêsta Kurdan gehande rayedarên Amerîkî

Şanda Herêma Kurdistanê li Amerîkayê di çendîn civîn û hevdîtinan de ligel berpirsên hikûmî, sektora taybet û medyayê, helwêsta serkirdayetiya Kurdistanê li ser rewşa niha ya Îraqê û Kurdistanê diyar kirin. Li ofîsa Kongres û Senatoyê, şanda Kurdistanê behsa rewşa nearam a Îraqê û şikestina artêşa Îraqê di demeke kurt de kirin. Şanda Herêma Kurdistanê ku ji Serokê Dîwana Serokatiya Herêma Kurdistanê Fuad Husên û Berpirsê Fermangeha Peywendiyên Derve yê Hikûmeta Kurdistanê Felah Mistefa pêk dihat, di çarçoveya serdana xwe ya

Amerîkayê de, ligel hejmarek berpirsên sektora taybet civiyan ku ji aliyê USKBC ve hatibû organîzekirin û armanc behskirina rewşa niha ya Herêma Kurdistanê û Îraqê bi giştî bû.

Şanda Kurdistanê sipasiya wan şirketan kirin ku heta niha li ser karê xwe berdewam in û bawеriya wan bi hikûmeta herêmê û aramiya Kurdistanê heye û gotin: ''Herêma Kurdistanê bi saya Hêzên Pêşmerge yên Kurdistanê aram e.'' Herwiha guhertinên vê dawiyê, sedemên derketina krîza siyasî li Îraqê û çawahiya dîtina mekanîzmayekê bo çareserkirina rewşê mijareke din a civînê bû. Her di berdewamiya civînê de, şanda Kurdistanê ligel berpirsên Amerîkî, li herdu ofîsên Kongres û Senatoyê berpirsên asayîşa neteweyî û peywendiyên derve jî dîtin. Di vê hevdîtinê de qala rewşa nearam a Îraqê û şikestina artêşa Îraqê di demeke kurt de kirin. Herwiha axaftin li ser şerê bi terorê re jî hat kirin ligel nirxandina rewşa niha ya Îraqê û dîtina çareseriyekê bo arambûna rewşê.(basnews)

Hêzên Pêşmerge bi tundî bersiva DAIŞ didin

Hêzên pêşmerge li gundê beşîr a ser bi bajaroka Taze li Kerkûkê bi tundî bersiva topbarana

endamên rêxistina DAIŞ a terrorist didin. Fermandarê operasyonên başûrê Kerkûkê bi daxuyaniyekê ji PUKmedia`yê re ragihand ku: Îro şemiyê endamêmn rêxistina DAIŞ a terrorist baregehên pêşmergeyan li gundê Beşîr topbaran kirin û li hemberî wê hêzên pêşmerge bihêz bersîva topbarana DAIŞ dan û baregeh û navendên çekdarên DAIŞ kirin armanc. Jêderê got jî ku tu ziyanên canî di nava hêzên pêşmerge de çê nebûn û heya niha jî ziyanên rêxistina DAIŞ jî nayê zanîn.

Amerîka F-16 rênekirin Iraqê

Li gora li hevhatina navbera Iraq û Amerîkayê de diviya Amerîka 36 balefirên F-16 bifrotan Iraqê. Lê dema rêkirina van balefiran hat, ji bo Rewşa niha li Iraqê heyî Amerîka rêkirina balefirên F-16 sekinand.

Di vê derbarê de nûnerek yê wezereta derve ya amerîka Marie Harf daxuyaniyek da û got: Wasington peymana firotina balefiran ve girê-

daye. Lê Desthilatdariya Iraqê nikare parastina balafiran bike. Perwerdekirina pilotan dawî nehatiye û herweha Iraqê berpirsiyariya xwe ya malî jî bi cih neaniye. Lê hukumeta Bexdayî îdia dike ku wan 4.1 milyar dolar dane Amerika û vê dema DAÎŞ ketî di nava Iraqê de ev balefir gelekî pêwistin. Wek tê zanîn ji berî heftiyekî hukumeta Iraqê balefirên Sukhoi ji Rusya kirîbûn.

Barzanî digel serokê Parlemana Êraqê civî

Parlementerekî Êraqê ragihand ku serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî di serdana xwe ya Bexdadê de, serdana parlemanê kir û digel serok û freksyonan de civiye. Di wê barê de, parlementer Mihemed Xalidî ji PUKmedia`yê re ragihand ku piştî gihîştina serokê Herêma Kurdis-

tanê rêzdar Mesûd Barzanî bo Bexdadê, serdana parlemanê kir û digel serokê parlemanê û fraksyonên parlemanê civiya. Xalidî aşkire kir ku di wê civînê de, li ser rewşa dawî yê siyasî li Êraqê û kar û xebatên parlemana Êraqê di vê qonaxê de hat got û bêj kirin.

Karayilan: Eger DAIŞê Kobanî girt dê Kerkûkê jî bigire

Hewlêr (Rûdaw) – Endamê Serokatiya KCKê Murad Karayilan, li ser êrişên DAIŞê yên li herêma Kobanî ya Rojavayê Kurdistanê got, eger DAIŞ îro Kobanî bigire dê sibê jî bixwaze Kerkûkê bigire. Karayilan, bang li Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî jî kir "dorpêça li ser Rojava" hilweşîne. Murad Karayilan têkildarî êrişên DAIŞê yên li hember Iraq û Kobanê ji Ronahî TV re axivî.

Karayilan da xuyakirin ku pergala ku bi peymanên "Sykes-Pîcot" û "Lozanê" re xwe bi temamî bicih kir, êdî tê derbaskirin û guhertina vê êdî mecbûrî ye çimkî gelê kurd, êdî bi ziman, çand û dewlemendiya xwe wek vînekê dikare cihekî ji xwe re bibîne û derfetên wê îro ji her demê zêdetir in.

Metirsiya DAIŞê li ser Başûrê Kurdistanê jî heye

Karayilan, diyar kir ku piştî DAIŞ'ê Mûsil kir destê xwe gelek cebilxane, çekên giran bi dest xistine û got ku her çi qasî êrîşî Başûrê Kurdistanê nekiribe jî talûkeyek mezin li ser Başûrê Kurdistanê heye. Karayilan wiha dewam kir, "Vaye her roj di xeta Kerkûk de şer heye. Ma mirov dizane sibe dê êrîşî Şengal û dîsa deverên din ên Başûrê Kurdistanê nekin."

Divê xebatên lidarxistina Kongreya Netewî ya Kurd dîsa dest pêbikin

Karayilan di dewama axaftina xwe de got ku di pêvajoyeke wiha de yekitiya neteweyî ji her tiştî girîngtir e û ev bangawazî kir: "Divê Êdî platformeke neteweyî ava bibe û em wek Kurdan li gor vê stratejiye tevbigerin."

Wî rayedarê PKKê girêdayî êrişên

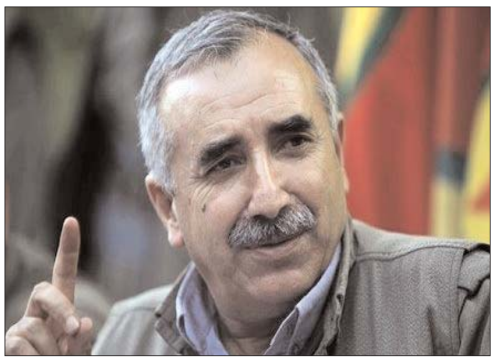

DAIŞê yên li Kobanê û pevçûnên ku didomin wiha got: "Li Kobanê 4 roj in şerekî ciddî heye. Mixabin heya niha çapemeniya Kurd û derdorên Kurd eleqeya pêwîst nîşan nekirine. Dîsa hêzên global guhên xwe girtine. Lê li Kobanê, li rex sînorê Bakurê Kurdistanê, li ser Ava Firatê îro li hemberî gelê Kurd êrîşeke ciddî heye."

Eger Kobanî bigirin dê sibê jî bixwazin Kerkûkê bigirin

Murad Karayilan, diyar kir ku ji ber ku Kobanê parçeyê herî biçûk ê Rojava ye ji ber wê li wir destpê dikin û wiha got: "Ger ku îro Kobanê bigirin, wê sibe bixwazin Kerkûkê jî bigirin." Karayilan da diyarkirin ku divê ji ber van hemû sedeman berxwedana lKobanê bi tenê neyê hîştin, divê hemû Rojava û Kurdistan xwedî li vê berxwedanê derkeve. Karayilan li ser van êrişên ku DAIŞ'ê li hemberî Kobanê pêş xistine, hişyariya komkujiyê da û ragihand, berpirsên vê komkujiyê jî Tirkiye, Amerîka û Erebistana Siûdî ne.

Bang li Barzanî kir

Endamê Serokatiya KCKê bang li Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî jî kir ku dorpêça ku li ser Rojava heye, hilweşîne û wiha anî ziman: "Bi taybet bangawaziya min ji bo Serokê Rêveberiya Herêma Başûrê Kurdistanê Birêz Mesut Barzanî wiha ye: îro pirsgirêkên Rojava PYD û El Partî derbas kirine. Pirsgirêkên Rojava êdî pirsgirêkên neteweyî ne. Divê êdî li wir helwesteke neteweyî bê nîşandan. Ger sibe li Kobanê bi sedan an hezaran mirin çêbibin, wê wijdana me hemûyan pê biêşe. Ez bawer dikim ku wê wijdana we jî pê biêşe. Ji bo vê divê êdî ambargoya li ser Rojava bê rakirin. Divê êdî ev astengiya navbera Rojava-Başûr rabe. Êdî em xwedî li vî gelî derkevin. Divê hemû partî bibin yek û bi hev re bên rêvebirin. Tişta ji me tê xwestin xwedîderketina li vê berxwedana pîroz û binirx e."

Ji bo ereban Filistîn çi be ji bo kurdan jî Rojava ew e

Li gorî Karayilan, parçeyê Kurdistanê yê herî biçûk Rojava ye lê dujmin dixwaze bi girtina wir encam bigire lewma "ji bo ereban cihekî Filistînê heye, ji bo me kurdan jî cihekî wiha yê Rojava heye."

YPGê bîlançoya şerê Kobanî eşkere kir

Kobanî (Rûdaw) – Yekîneyên Parastina Gel (YPG) ku wek baskê çekdarî yê Partiya Yekitiya Demokratîk (PYD) li Rojavayê Kurdistanê tê nasîn, ragihand, di şerê Kobanî de herî kêm 130 çekdarên DAIŞê hatine kuştin û 15 jî şervanên YPGê jiyana xwe ji dest dane. YPGê îro bîlançoya şerê çend rojên dawiyê yên li herêma Kobanî ya Rojavayê Kurdistanê yê li dijî çekdarên rêxistina bi navê DAIŞê re eşkere kir.

Li gorî daxuyaniya YPGê, di şerê şervanên wan li dijî DAIŞê ku ji roja 2ê Tîrmeha îsal ve li gundên Zormixarê, Xirab Eto û Beyadiyê derketibû, herî kêm 130 çekdar hatin kuştin, 2 tank û gellek kelûpelên leşkerî û çekên giran hatin jinavbirin. Her wiha hat ragihandin ku di şerê han de 15 şervanên YPGê jî jiyana xwe ji dest dane.

Şahê Erebistanê nîv milyar dolar da awareyên iraqî

Hewlêr (Rûdaw) – Şahê Erebistana Siûdî, wek alîkarî nîv milyar dolar da wan aware û kesên ku ji ber bûyerên vê dawiyê yên Iraqê dest ji cih û warên xwe berdane. Berpirsekî Wezareta Derve ya Erebistana Siûdî ji televîzyona Al Arabia re ragihand, şahê Erebistanê ferman daye 500 milyon dolar wek alîkariya mirovî bidin wan iraqiyên ku ji ber şerê DAIŞ û artêşa Iraqê aware bûne. Wî rayedarî Erebistanê da zanîn ku Sekreterê Giştî yê Netewên Yekbûyî (NY) Ban Kî-Moon jî ji vê yekê hatiye agahdarkirin bo parvekirina wî pereyî. Her wiha hat zanîn Erebistan dê bixwe çavdêriya gihandina wê alîkariyê bo awareyên iraqî bike.

Forbes: Kurdistan serbixwe dibe!

Kovara Forbes a aborî ya Amerîkî garantiyê dide wan şirketêb petrolê ku dixwazin girêbestan ligel Herêma Kurdistanê îmze bikin lê ji tirsa Bexdayê newêrin û mizgîniyê jî dide ku di dahatû de Kurdistan serbixwe dibe û êdî hemû aliyek azad e ligel Kurdistanê bazirganiyê bike. Kovara Forbes, salane rêzbenda welatên herî dewlemend, dezgah, banka, kesayetî û çendîn mijarên din belav dike û nûçe û raportên wê kovarê cihê baweriya hemû sermayedarên cîhanê ne.

Kovara Forbes gotareke Christopher Helman bi navê ''Kurdistan dibe hêzeke serbixwe ya cîhanê di warê petrolê de'

belav kiriye û têde Kurdistanê di rêzbenda berî petrola Lîbyayê de dideyne ku yek ji bihêztirîn petrola welatên Erebî û cîhanê ye. Christopher Helman ku yek ji aborînas û karmedê wê kovarê ye, di gotara xwe de qala tirsa şirketên cîhanî dike ku ji tirsa Bexda wan nexe nav lîsteya reş, nikarîne danûstandinê ligel petrola Kurdistanê bikin. Helman wiha dibêje: ''Di dahatû de Kurdistan dibe welatekî serbixwe û wê demê hemû şirketên petrolê yên mezin dê hewl bidin ligel Kurdistanê girêbestan îmze bikin, loma bi asanî dibe hêzeke mezin di vî warî de, niha jî bi vegera Kerkûkê bo ser Kurdistanê, ew hemû eger-texmîn bihêztir dibin.'' Bas

Mesrûr Barzanî pêşwaziya El Cerba kir

Rawêjkarê Encumane Asayîşa Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî li Hewlêrê pêşwaziya Serokê Îtîlafa opozîsyona Sûriyayê Ehmed Asî El Cerba kir. Di hevdîtinê de her du aliyan behsa rewşa Sûriya û Îraqê kirin û dilgiraniya xwe ya li hember rewşa dawî ya Îraqê û berfire bûna metirsiya terorê diyar kirin. Hevdîtina wan ji çapemeniyê re girtî çêbû. El Cerba derdora 2 seetan li Hewlêrê ma, zêde kesek bi xwe nehesand û dîsa ji Kurdistanê çû. Li gor hinek çavdêrên siyasî, ji bo ku serokatiya xwe ji bo Îtîlafê dirêj bike, El Cerba alîkariya Kurdistanê dixwaze.

Peyvdarê polîsê Hewlêrê: Şer û pevçûn çênebûye

Rêveberê ragihandina polîsê parêzgeha Hewlêrê ragihand ku çend demjimêrek beriya niha li navçeya Xebatê, aloziyek di navbera du malbatan de derket û di encamê de, hêzên asayîşê gihîştin wê cihê û alozî çareser kirin.

Peyvdarê polîsê Hewlêrê raêd Karwan Xweşnav ragihand ku îro li navçeya Xebatê ji ber derketina aloziyek di navbera du malbatan de, pevçûn derketiye û piştî destêwerdana hêzên navxweyî, ew alozî hatiye kontirol kirin. Berpirsê ragihandina polîsê parêzgeha Hewlêrê dibêje mixabin li ser vê aloziya normal, hinek medyayan pir zêde kirin û xwestin alozî ber bi riyeke din ve bibin ku gotine li Hewlêrê şer û gulebaranê rûdawe, lê ew nerast e.

Eger Amerîka bêje na jî dê serxwebûn bê ragehandin

Berpirsê têkeliyên derve yê hikûmeta herêma Kurdistanê ku, niha bi serdanekê li Waşîngtonê ye, di hevpeyvîneke xwe de dibêje ku, eger gelê Kurdistanê di referendomê de ji bona serxwebûna başûrê Kurdistanê bêje belê, bi dilê Amerîkayê jî nebe dê serxwebûna Kurdistanê bê ragehandin. Kanala PBS a amerîkayî hevpeyvînek digel Felah Mistefa berprisê têkeliyênderve yê hikûmeta herêma Kurdistanê encam daye û wî wek wezîrê derve yê Kurdisdtanê dide nasîn.

Mistefa dibêje ku, ji bona diyarkirina çarenivîsa başûrê Kurdistanê, serokatiya herêma Kurdistanê biryar daye referendomê saz bike û eger

Amerîka bêje na jî, lê eger gelê Kurdistanê bêje belê "em dê serxwebûna Kurdistanê îlan bikin." Mistefa di hevpeyvînma xwe de dibêje ku, gelê Kurdistanê gelek nexweşî û karesat li ser destê hakimên Îraqê dîtine û di van salên dawiyê jî, di Îraq nû jî de, gelê Kurdistanê hatibû piştguh xistin û "êdî dem hatiye gelê Kurdistanê çarenivîsa xwe diyar bike û em hêvîdar in civaka navdewletî jî pişgiriya gelê Kurdistanê bike û rewşa Kurdistanê têbigihe."

Wezîrê Derve yê Îsraîl, Lîberman bi tundî gef li Hemasê xwar

Hewlêr (Rûdaw) – Wezîrê Derve yê Îsraîl, Avîgdor Lîberman ji ber kuştina sê xortên îsraîlî, bi tundî gef li rayedarên rêxistina filistînî ya Hemasê xwar û ji dezgehên ewlehiyê yên Îsraîlê xwest, rayedarên pilebilind ên Hemasê bikujin.

Çend roj berê li bajarê Xelîl yê Îsraîl, 3 xortên cihû ku hatibûn revandin, bi kuştî hatin dîtin. Îsraîl ev yek avêt stûyê rêxistina Hemas lê rêxistinê ev tohmet red kir. Roja çarşemê jî

xortekî filistînî li bajarê Orşelîmê hatibû kuştin ku li gorî filistîniyan, ev yek karê cihûyên radîkal e û bi vê yekê tola xortên cihû vekirine.

Li gorî agahiyan, ji roja ku cenazeyên her sê xortên îsraîlî hatiye dîtin heta niha derdora 100 top û rokêt ji aliyê Hemasê ve li bajarê Sedrûtê yê Îsraîlê ketiye.

Artêşa Îsraîl dibêje, piraniya wan top û rokêtan ji aliyê wan ve û beriya ku li bajêr bikeve hatine jinavbirin.

Tê gotin, di kes ji ber wan topan nehatiye kuştin lê zirar gihîştiye xanî û avahiyan.

Wezîrê Derve yê Îsraîl Avîgdor Lîberman jî duh li bajarê Sedrûtê got, Îrasîl qet bi Hemasê re agirbestê nake û ji dezgehên ewlehiyê yên wî welatî xwest, rayedarên pilebilind ên mîna sekreterê polîtburoya Hemasê, Xalid Meşel, serokwezîrê hikûmeta Hemasê ya li Xezeyê, Îsmaîl Heniye û alîkarî Xalid Meşel bikujin. Lîberman her wiha ji Amerîka xwest, ji mîrê Qeterê re bêje ku navbeyinkariyê di navbera Hemas û Îsraîlê de neke.

Çelîk: Eger Erdogan neba Bakûr dê biketa destê PKKê

Enqere (Rûdaw) - Alîkarê Serokê Giştî yê AK Partiyê û Berdevkê Partiyê Husên Çelîk ragihand, pêwîst nake Erdogan ji ber xatirê wê yekê ku bûye namzedê serokomariya Tirkiyê ji erka xwe ya niha dest berde. Çelîk, her wiha got, eger AKP û Erdogan nebûna Bakûrê Kurdistanê dê biketa destê PKKê. Alîkarê Serokê Giştî û Berdevkê AK Partiyê Huseyîn Çelîk derheqê namzediya Serokwezîr Receb Tayîb Erdogan a serokomariyê de bersiv da kesên ku dibêjin bila Erdogan ji wazîfeya xwe îstifa bike û wiha got: "Weke ku me berê jî jî gotibû û em dîsa jî dibêjin, ji bo îstifakirina Serokwezîr ne hincetek siyasî, ne hincetek exlaqî û ne jî hinceteke qanûnî heye." Çelîk di daxuyaniya ku bi awayekî nivîskî parve kir de civîna çapemeniyê ya Serokê Giştî yê MHPê Dewlet Bahçelî nirxand û diyar kir ku Bahçelî heqaretê li Serokwezîr Recep Tayyîp Erdogan dike bi awayekî aşîkar jî Lijneya Bilin a Hilbijartinê (YSK) tehdît dike. Alîkarê Serokê Giştî yê AK Partiyê û Berdevkê Partiyê Çelîk di daxuyaniya xwe de Bahçelî û Serokê Giştî yê CHPê Kemal Kiliçdaroglû rexne kir û wiha pê de :"Ji ber ku ew û rêberî wî Birêz Kemal Kiliçdaroglu newêribûn derkebin hemberî gel namzedekî hevpar nîşan dan. Birêz Bahçelî îdia dike ku Serokwezîrê me dê nikaribe destûra siyasî hilde. Lê divê Birêz Bahçelî bizanibe ku li cihên demokratîk gel destûra siyasî dide siyasetmedaran. Weke ku me berê jî jî gotibû û em dîsa jî dibêjin, ji bo îstifakirina Serokwezîr ne hincetek siyasî, ne hincetek exlaqî û ne jî hinceteke qanûnî heye. Birêz Bahçelî di sala 2002an de dema ku dihat hilbijartin gelo ew û reqîbên wî xwediyê

heman derfetê bûn qet qala vê neheqiyê nake."

Çelîk bal kişand ser guherîna ku di sala 2007an de di qada hilbijartina serokomariyê de hat kirin û wiha dewam kir: "Serokomar ji bo 5 salan êdî tê hilbijartin û ji bo du heyaman dikare bê hilbijartin. Li gor vê mantiqê piştî heyama ewil serokomarê ku ji bo heyama duyemîn carek din dibe namzed divê îstifa bike. Dema ku Kiliçdaroglû bû namzedê serokatiya Şaredariya Bjarê Mezin a Stenbolê wê demê parlementer bû, gelo ew û Kadîr Topbaş wek hev bûn. Kemal Beg ji bo ku ew Kadîr Topbaş wek hev bin ji parlementeriyê îstifa kir? Gelo di hilbijartinên herêmî yên 30yê adarê de namzedên CHPê, MHPê û BDPê bi reqîbên xwe re wek hev bûn. Wan çima ji Serokatiya Şaredariyê îstifa nekir." Alîkarê Erdogan, di bersiva Serokê MHPê Dewlet Bahçelî de jî ku gotibû, "Rûhê Hîtler ketiye canê Serokwezîr" wiha got: "Em dizanin ku pirtûka Hîtler bi salan di destê Bahçelî û yên wek wî de bû. Birêz Bahçelî kesên ku wek wî nafikirin wek cudaxwaz binav dike. Heke îro Serokwezîr Receb Tayîb Erdogan û partiya wî ya ku Bahçelî wan wek cudaxwaz dibîne nebûna, li Rojhilat û Başûrê Rojhilatê Tirkiyê dê têketa destê kadroyên PKKê."

Ebû Bekir Bexdadî yekem car qaşo Xalîfe eşkere derdikeve

Piştî DAIŞ qaşo xîlafet ragihand îro 5 / 7 / 2014`e yekem car Ebû Bekir Bexdadî ya xelîfa deweleta Îslamî hate diyar kirin bi girte vîdyonekê derket holê. Îro rêberê rêxistina terorê DAIŞ Ebû Bekir Bexdadî bi girte vîdyonekî li yek ji mizgeftên Mûsiê ku xutbe dide weku xalîfe derket û benga pejrandina xîlafetê ji aliyê hemû musilmanan ve kir.

Ji aliyekî din rêxistina terorê DAIŞ hejmarek ji pasportên teybet bi qaşo dewleta Îslamî li ser endam û alîgirên xwe belav kirin û diyar kir ku bi vê yekê dewletbûna xwe biçespîne.

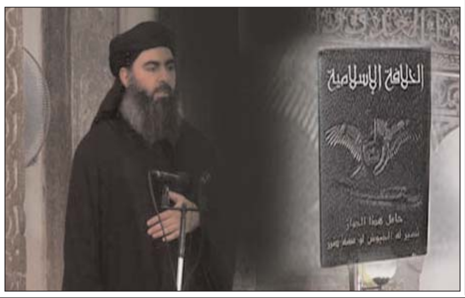

Dewleta Kurdan pirsek navxweye

Li Gora nûçeya Basnews Elawî dibêje ragihandina dewleta kurdî pirsek ya Kurdan ya navxweye. Hevpeymaniya Niştimanî ya bi

serokatiya Eyad Elawî derbarê dewleta Kurdî de ragehand ku evna pirseke navxwe ya Kurdan e û divê di ragehandina wê de jî lihevkirine navdewletî hebe. Serokê berê yê Parlamentoya Îraqê û endamê Hevpeymaniya Niştimanî ya Îraqê Mehmûd Meşhedanî di civîneke çapemeniyê de diyar kir ku dewleta Kurdî pirseke navxwe ya Kurdan e û divê derbarê wê de lihevkirineke navdewletî hebe. Herwiha tekez kir ku dewleta Îraqê yekîtiyeke federalî ye. Derheqa maddeya 140 a destûra Îraqê de jî Meşhedanî wiha axifî: "Dema ku em derbarê serrastkiran destûrê de gehiştin rêkeftinekê, em dê helwêsta xwe rabighînin. Niha li Îraqê krîzek heye û divê bidawî bibe. Ji bo vêna jî pêdivî bi nexşe-rêyekê ye berî diyarkirina namzetan bo serokatiyên Îraqê." (f.k)

PDKê bersiva PKKê da: Dest ji dijberiya Barzanî û PDKê berdin

Hewlêr (Rûdaw) – Partiya Demokrat a Kurdistanê (PDK), bersiva PKKê û Hevserokê KCKê Cemîl Bayik da û ragihand, ew tiştên ku PKK û Bayik dibêjin, hemû derew in. PDKê her wiha ji PKKê xwest, dest ji dijberiya Barzanî û PDKê berde. PDKê îro di daxuyaniyekê de ku bi îmzeya Berdevkê Navenda Rewşenbîrî û Ragihandinê ya PDKê hatiye belavkirin, bersiva hinek nûçeyên ve dawiyê yên rojnameya Ozgur Gundem û ajansa ANFê, ku her du nêzîkî PKKê ne, da û ragihand, ew nûçe û agahiyên ku wan organên PKKê li dijî Barzanî û PDKê belav kirine wiqasî sivik, bênirx û vala ye ku mirov dide kenandin. Di daxuyaniyê de hatiye gotin ku PKKê îdia kiriye ku "Barzanî ji bona lidarxistina civîneke li dijî Malikî çûye Ordunê, paşê Azad Berwarî (endamê polîtburoya PDKê) li wir bi aliyên sunnî, beisî û terorîstên DAIŞê û çend rêxistinên din ên terorîstî re rûniştiye û pilana êrişên DAIŞê li dijî Mûsil û deverên din hatiye danîn. Lê piştî ku Nûrî Malikî bi wê civînê hesiyaye lewma Îranê Ehmed Çelebî (serokê kongreya niştimanî ya Iraqê) şandiye ba Barzanî da ku wî razî bike û ji nav wê pilanê derbixe…" Di daxuyaniyê de hatiye ragihandin ku PDK wê çîroka derewîn a PKKê û hevserokê KCKê Cemîl Bayik riswa dike û wiha hatiye ziman: "Gelê Kurdistanê, Iraq û hemû herêm dizanin ku PKK bûyek beşek ji komploya li dijî Serok Barzanî û PDKê…" Di beşek din a bersiva PDKê de hatiye gotin ku PKK û Cemîl Bayik ji bona ku dujmin û neyarên Kurdistanê razî bikin vê yekê dikin û wiha hatiye pirsîn: "Gelo hûn bi fermana kîjan saziya sîxoriyê dijberiya Barzanî û PDKê dikin, di demekî de ku Barzanî û PDK di vê demê de van erkên pîroz ên niştimanî didin meşandin?"

PDKê têkez kiriye ku ew her dem li dijî terorîzimê bûne û ne niha ne jî di paşerojê de amade nîne digel ti hêzeke terorîstî û antîdemokratîk rûnê lewma qet bi grûpeke terorîstî mîna DAIŞê re nabe hevpeyman ku her roj endam û pêşmergeyên PDKê şehîd û birîndar dike. Di dawiyê de PDKê ji rayedarên PKKê dixwaze dest ji siyaseta dijîtiya PDKê û derxistina astengan li pêşiya xebata rizgariya netewî û niştimanî ya Kurdistanê berdin û nehêlin ti kes û saziyeke sîxoriyê siyaseteke dijî kurd bi ser wan de bisepîne û xwe ji siyaseta têkdana yekrêziya gelê Kurdistanê û partiyên siyasî dûr bixin ji ber ku ev dê zirarek mezin bide wan.

Şandeke wezareta derve ya Frensa ligel serokwezîr civiya

Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê herêma Kurdistanê, îro (02.07.2014) li bajarê Hewlêrê pêşwazî li Jan Fransuwa Jîrot rêvebirê beşê Rojhilata Navîn û Bakurê Efrîqyayê li wezareta derve ya Fransayê û şandeya pê re kir.

Di civînekê de; rewş û pêşhatên nû yên Îraqê, ew rewşa piştî kontrolkirina Mûsil û çend bajar û deverên din yên Îraqê ji aliyê çekdarên rêxistina terorîstîya DAÎŞ ve hatiye holê, metirsiya terorîstan û tesîra wan li ser vê rewşa heye û koçberbûna bi hezaran hevwelatiyên îraqî ji wan deverên şer lê bo herêma Kurdistanê hatin gotûbêj kirin.

Şandeya mêvan tekîd li ser wê yekê kir ku, pirsa terorê pirseke navdewletî ye û rûbirûbûn û çewaniya tevgera li dijî terorê jî berpisiyariya civaka navdewletî ye. Berpirsê wezareta derve ya Fransayê li dor pirsa terorê li Îraqê jî got ku, pirsa terorê li Îraqê bi tenê bi rêya leşkerî û bi rêya operasyonên arteşê çareser nabe û ji bo wê çareseriya siyasyî pêwîst e. Serokwezîrê herêma Kurdistanê, ji aliyê xwe ve, ji şandeya mêvan re zelal kir ku, Îraqa berî bûyerên Mûsilê û ya piştî wan bûyeran timam ji hev cuda ye û ji bo wê reşwa nû û Îraqê bi tevayî xandinek nû pêwîst e. Barzanî got ku, her çareseriyek hebe divê li ser bingehê wê realîteya nû li Îraqê dirust bûye be. Serokwezîr sipsiya Fransayê kir ji bo pêşxistina têkeliyan bi herêma Kurdistanê re. KRG

CIA: Divê Amerîka piştgiriya Kurdan bike

Berpirsê berê yê Ajansa istîxbarata Niştimanî ya Amerîkayê (CIA) General Michael Hayden ragehand ku Amerîka dikare bi piştgirîkirina Kurdan berjewendiyên xwe biparêze.

Di hevpeyvîneke de ligel televizyona Fox News a Amerîkî de, Hayden derbarê rewşa niha ya Îraqê de got: ''Ji Amerîka berevaniyê li berjewendiyên xwe bike û canê hevwelatiyên xwe li wan navçeyan biparêze, divê Amerîka hevkariya Kurdan bike.'' Michael Hayden wiha axifî: ''Çima em hevahengî û hevkariyê ligel Kurdistaneke xwedan serbixweyiyeke zêde nekin, daku em pêgeha xwe li navçeyê biparêzin, li wir jî em dikarin îstîxbarateke baş û pêwist kom bikin, em dikarin ji wir desthilata Amerîkayê bikar bînin li beramber wan cihên ku metirsî ne bo ser berjewendiyên Amerîkayê.'' Hayden tekez kir ku Îraq, Sûriye û Lubnan dewletên çêkirî ne û ji aliyê dîplomatên Ewropî ve hatine çêkirin û wiha pêde çû: ''Di dawî de Îraq bi ser sê herêman de tê parçekirin. Ji mêj de ev rastî li ba Kurdan zelal bûye ku mesela Îraqeke yekgirtî bi dawî bûye. Eger em berê xwe bidin bûyerên vhe dawiyê jî, Kurdan yekser berê xwe dan dergehê mezin, rasterast çûn nav Kerkûkê, evna jî nîşaneke ku hest pê dikin leyistik bi dawî bûye. Niha ew navçe ketine destê wan ku dixwestin, ji ber hemû tiştek radiweste û welat ber bi nemanê diçe.'' Lê di heman demê de li gor Hayden, îdareya Obama karekî xelet nake dema zextê li aliyên siyasî yên Îraqî dike ku hikûmeteke berfireh a koalisyonê pêk bînin. Hayden herwiha pêşniyar kir ku Serokwezîrê Îraqê Nûrî Malikî îstîfa bike. bas

Gelê kurd li ber berpirsiyaretî û ceribandineke dîrokî ye

Mesrûr Barzanî rawêjkarê konseya ewlekariya herêma Kurdistanê di peyameke nivîskî de, ji bo pêngava dîrokî ya ji bo xweamdekirin bo encamdna referndoma serxwebûna Kurdistanê, piştgirî û pîrozbahiyê li serokê Kurdistanê û perlamentoya Kurdistanê dike û dibêje:

- Piştgirî û pîrozbahiyên xwe pêşkeşî birêz cenabê serok Barzanî û parlamentoya Kurdistanê dikim ji bo pêngava dîrokî û biwêr ya ku li parlamentoya Kurdistanê avêtî û, bêguman, ev pêngav dê rê xweş bike ku, gelê kurd biryara çarenivîsa xwe bide û ber bi serwerî û serxwebûnê gavan pavêj e. Ez pîrozbahiyê li tev pêkhateyên Kurdistanê dikim ku, nîzkî qonaxeke dîrokî û çarenivîsaz bûne û ev qonax hêviyeke wan a kevin bû û ji bo gihiştina vê rewşê bi sedan hezar qurbanî dan e.

Mesrûr Barzanî di peyama xwe de dibêje ku, ev qonaxa niha li deverê derketiye holê metirsî jî bi xwe re anî ye, lê eynî wextî de derfeteke dîrokî jî afirandiye ji bo gelê kurd bi mafên xwe yên adil şad bibe û weke hemû gelên cîhanê serbixwe bibe. Barzanî dibêje di vê rewşê de pêwîste gelê kurd hişyar be û biryarên biwêr,cesûr, bide e û eger gelê kurd di vê qonaxê de hişyar nebe û biryarên biwêr nede dê ber bi çarenivîsek nediyar biçe:

- Daxwaza min ji hemû xwîşk û bira û tev pêkhateyên Kurdistanê eve ku, berjewendiyên berteng bidin aliyekî û ji bona serkeftina vê pirosesê, em hemû bi hev re bi hesteke bilinda neteweparêzî hemû îmkanên xwe bikin yek.

Rawêjkarê konseya ewlekariya Kurdistanê daxwazê ji mediyakaran dike ku, rola xwe ya giring bilîz in û hest bi berpirsiyariya xwe ya dîrokî bikin ji bo pêkanîna aqarek minasib ku, di berjewendiya gel û niştîman de be, gelê kurd hemû li ber berpirsiyaretî û ceribandineke dîrokî de ye û yekhelwestî û yekrêzî dê paşerojeke geş ji bo gelê kurd dabîn bike.

Serxwebûna Kurdistanê û Îsraîl *

Ev çend salên dawî ne, stratejiya nû ya Tirkiyê -xasma ya hikûmetê- heye. Li gorî vê stratejiyê, di îlankirina dewleteke kurdî li başûr de, Tirkiye ne yekem jî be, di rêza duyem de ye ku qebûl bike. Li rojhilata navîn pergaleke nû saz dibe û li gorî vê pergalê Îran û Şiaîzm û Tirkiye û Sûnnî-îzm heye. Li gorî vê dabeşbûnê tifaqa tirk û kurdan li holê ye. Jixwe li bakur çareseriya pirsa kurdî, bêyî dostaniya bi kurdên başûr re nepêkan e. Mînak mesela Kerkûkê. Heke 5 sal berê bûya wê Tirkiye kincên xwe biçiranda, lê di roja çûna Serokê Kurdistana Federe Mesûd Mistefa Barzanî de, Serokwezîrê Kurdistana Federe Nêçîrvan Îdrîs Barzanî li Enqerê bû. Ev tê çi wateyê? Wate ew e ku serdema nû ya dinyayê, globalîzm û aborî kurd û tirkan nêzîkî hev dike. Kurd êdî di siyaset û aboriya dinyayê de aktor û diyardeyeke nû û gelek giring in. Xasma li Rojhilata Navîn bêyî kurdan çareserî nê mimkûn e. Ev yek ji ku tê? Ev yek ji hêza hemû kurdên dinyayê tê. Bivê nevê, partiyên siyasî û serokatiyên kurdan bixwazin an nexwazin; neteweperweriya di nav kurdan de her ku diçe berz û bilind dibe.

Halîhazir li Rojhilata Navîn netewe û dewlet ketine bin bandor û gefxwarina îslamîstên radîkal û tundraw. Roj bi roj ev hêza ku hê jî tirsa wê ya li ser mirovahiyê baş nehatiye eşkerekirin, çeperên xwe li dor heremê digerîne. Di nexşeyeke wiha de netewe-hêzeke sekûler û liberal heye ku hem dikare bibe tamponeke li pêş vê xetereyê, hem jî dikare bibe armanca êrîşên dijwar ên vê hêzê. Ew jî kurd in û welatê wan Kurdistan e.

Di rewşeke wiha de behsa serxwebûna Kurdistanê tê kirin. Li heremê dewlet-hêzek heye ku ji bilî çend desthilatdariyên despot û diktator, her kes

Salih Kevirbirî

dijminê wê ye.Ew jî Îsraîl e. Ne ji hêza wê ya mezin be û heke bikarin, cînarên wê dixwazin di nava 24 saetan de vê dewleta cihû ji holê rakin. Wisa diyar e, di encama van nîqaşên li ser serxwebûna Kurdistanê de, hevalek ji Îsraîlê re çêdibe: Kurdistan! Min ne bawer e tu welatekî ereban li başûr piştevaniya serxwebûna Kurdistanê bike. Netewe û rêveberiya Filîstînê jî di nav de! Ew Filîstîna ku kurdên me ji bo wan kincên xwe diçirandin, ji bo wan kûçe û kolanan dagir dikirin û ji bo wan şerê cihûyan dikirin; ji berê ve, niha û di rojên pêş de jî bi tu awayî wê piştevaniya vê daxwaza kurdan nekin.

Lê berevajî vê, Îsraîla ku ne tenê ereb dijminatiya wê dikin, ji bo gelek kurdan jî 'neyar û dijminekî lazim e bê tunekirin' di asta herî bilind de piştevaniya serxwebûna Kurdistanê dike û diyar dike ku ewê yek ji wan welatên destpêkê be ku Kurdistanê wekî 'dewlet' nas bike.

Helbet Îsraîl her daxuyaniyê ji bo berjewendiya gelê xwe û welatê xwe dide. Îsraîl baş dizane ku Kurdistaneke li başûr wê tirs û xofa li ser wan siviktir bike. Kurd li Rohilata Navîn tekane milet e ku tu kêşeya wê bi cihûyan re tuneye. Îsraîl ji cihûyên seranserê dinyayê belav bûye hatiye avakirin. Di nav wan de 200 hezar cihûyên Kurdistanî hene ku hê jî rabûn û rûniştina wan, cil û bergên wan, stran û govendên wan mîna yên kurdan in û hê jî –nexasim navsereyên wan- bi kurdiyeke xweş û paqij diaxivin. Hema ji ber van diyardeyan jî be, hebûna dewleteke kurdî li berjewendiyên Îsraîlê digunce.

Îsraîl ji devê du giregirên xwe behsa serxwebûna Kurdistanê dike. Şîmon Peres fikra serdema avakarên Îsraîlê tîne ziman ku hîmeke bingehîn ê vê fikrê ye. Herçî Benyamîn Netenyahû ye yek ji mîmarên serdema nû ya Îsraîlê ye.

Her du fikir jî temsîliyeta Îsraîlê dikin û gelek girîng in.Rast e, ihtîmalek jî heye ku Îsraîl bi daxuyaniyên lezgîn ji devê Peres û Netenyahû dixwaze ber û bala dijminên xwe vegerîne ser kurdan. Li vir çi dimîne?Zîrektî û polîtîkbûna kurdan. Êdî herkes dizane ku kurd ne kurdên berê ne, serdem jî ne serdema berê ye…

salihkevirbiri@hotmail.com

Kobanê:130 çekdarên DAIŞ hatine kuştin û 15 şervanên Kurd şehîd ketin

Yekîneyên Parastina Gel bi beyannamyekê encamên şerê li rojavayê Kobanê li gundê Zormixara ya 4 rojan rûda eşkere kir. YPG`ê ragihand ku di encama şer û pevçûnên li gundê Zormixara ya dikeve rojavayê Kobanê bêtirî ji 130 çeteyên rêxistina terorê DAIŞ hatine kuşti û 15 şervanên YPG`ê jiyana xwe ji dest dan, ku jê 4 li ser banga serberiyê beşdarî çeperên şer bûn û yek jê şervanên şehîd bûne ji pêkahateya Ereb be. YPG`ê di beyannameya xwe de ragihand ku çeteyên rêxistina terorê DAIŞ ji roja 2 tîrmehê ve êriş anîn ser bi gundên Zormixara û Beyadiyê ya dikevin rojava yê Kobanê û bi top û tang û çekên ji Êraqê anîna, dever top baran kirin.

YPG`ê ragihand ku şervanên Yekîneyên Parastinê bi qehremanî bersiva êrişên DAIŞ dan û şer û pevçûnên dijwar di navbera herdu aliyan de li deverê lidarketin di encamê de YPG`ê 2 tang û hejmarek ji otombêlên rêxistina terorê rûxandin û bêtir ji 130 çete kuştin û bi dehan jî birîndar kirin.

YPG`ê diyar kir ku di şer û pevçûnan de peywendî ligel tîmek ji şervanên wan qut bûn û piştre diyar bû ku ew şervan piştî berxwedaneke bi qeheremanî şehîd ketine. Yekîneyên parastinê di beyannameyê de nasnameya şervanên ku şehîd ketine piştî erekirin û da xuya kirin ku 15 şervanên YPG`ê ji şervanên Jin û Mêr di encama pevçûnan de jiyana xwe ji dest dane û jê çar şervan li ser banga serferberiyê beşdarî çeperên şer bûn û yekê ji şervanên şehîd ketine ji pêkhateya Ereb be.

Barzanî: Bağımsızlık Kürdistan'ın hakkıdır

Güney Kürdistan Federal Devlet Başkanı Mesûd Barzanî, bağımsızlıkla ilgili gelecek birkaç ay içerisinde referanduma gideceklerini söyledi.

İngiliz yayın kurumu BBC'ye konuşan Barzanî, Irak'ın halihazırda bölündüğünü kaydederek, ülkedeki mevcut krize siyasi bir çözüm bulunması için Kürdlerin üzerine düşeni yapacağını ancak bağımsızlığın doğal hakları olduğunu dile getirdi.

Barzanî, "Son dönemde olanlar, Kürdistan'ın bağımsız olmasının hakkı olduğunu gösteriyor. Bugünden itibaren amacımızın bu olduğunu saklamayacağız. Irak şu anda bölünmüş durumda. Ülkenin yaşadığı trajik durumda kalmalı mıyız? Bağımsızlığa karar verecek olan ben olmayacağım, halk olacak.

Birkaç ay içerisinde referandum yapacağız ama tam zamanına parlamento karar verecek. Halkımızın referandumda vereceği karara saygı duyacağız, başkalarının da duymasını bekliyoruz" diye konuştu.

Demirtaş: Yerel bütçeyi güçlendirmek lazım

Cumhurbaşkanı Adayı Selahattin Demirtaş, HDP Milletvekili Ayla Akat Ata'nın petrol gelirinin yerel yönetime katkısı için kanun teklifine destek verdi.

KESK Genel Kurulu'na katılan Cumhurbaşkanı Adayı Selahattin Demirtaş, HDP Milletvekili Ayla Akat Ata'nın petrol gelirinin yerel yönetime katkısı için kanun teklifine destek verdi. Demirtaş, "Yerel bütçeyi mutlaka güçlendirmek lazım. Bütün vergiler, bütün kazançlar merkezi bütçeye gelirse yerel yönetimler çalışmakta zorlanıyor. Bu sadece Kürtler açısından bir sorun değildir" diye konuştu. Demirtaş, Cumhurbaşkanlığı yarışında Başbakan Erdoğan'ın devletin tüm imkanlarını kullandığını belirterek adaylar arasındaki eşitsizliğe de dikkat çekti.

KESK 8. Olağan Genel Kurulu, Ankara'da Karayolları Genel Müdürlüğü Halil Rıfat Paşa Toplantı Salonu'nda gerçekleşiyor. Genel Kurul'un açılışın konuşmasını KESK Genel Başkanı Lami Özgen yaptı. Ortadoğu'daki gelişmelere değinen Özgen, : "Türkiye yıllardır Irak ve Suriye'de El Kaide, İŞİD gibi şeriatçı silahlı çetelere açık destek vermiştir. Hükümet bir taraftan İŞİD'i desteklerken, mezhep savaşlarına yol açıyor" dedi. Türkiye'nin Rojava politikasını eleştiren Özgen, "Rojava modeli Ortadoğu'nun sorunlarının çözümünde örnek alınacak bir modeldir. AKP Rojava devrimini bastırmak, engellemek ve boğmak için devletin tüm olanaklarını devreye sokmakta, savaş suçu işlemeyi göze almaktadır"

diye konuştu. Emekçilerin çalışma ve yaşama koşullarının giderek ağırlaştığını söyleyen Özgen, "KESK önümüzdeki dönem bu imkanları değerlendirecek ve KESK kendisini mücadeleci bir çizgide yenileyecektir" dedi. Özgen, emek mücadelesinde yaşamalarını yitirenleri anarak, KESK'in mücadelesinin devam edeceğini söyledi. Özgen hasta tutsakların serbest bırakılmasını da istedi.

Genel Kurul'da HDP Eş Genel Başkanı ve aynı zamanda HDP cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş da bir konuşma yaptı. Kendisinin emekçilerin de adayı olduğunu vurgulayan Demirtaş, "biz marjinallerin adayıymışız gibi ifade edebilirler. Ama Türkiye'de emekçiler marjinal değildir, kadınlar, çalışanlar, Soma'da katlettiğiniz 301 emekçi marjinal değildir. Kürtler, Aleviler, Sünniler, Ermeniler, Çerkezler, Lazlar, Gürcüler, Araplar marjinal değildir. Bizler marjinalliği değil, toplumun en genel kesiminin ilkelerini temsil ediyoruz" ifadelerini kullandı.

ADAYLAR EŞİT ŞARTLARDA YARIŞMIYOR

Demirtaş, cumhurbaşkanlığı seçim süreci boyunca kampanya yürütecek adayların eşit şartlarda yarışmadığına dikkat çekti. Başbakan Erdoğan'ın, elindeki imkanlarla her şeyi kontrol ettiğini kaydeden Demirtaş, şunları belirtti: "Adaylar arasındaki fırsat eşitsizliğine bakın ne demek istediğim daha iyi anlaşılır. Adaylardan biri başbakan ve başbakanlık yetkilerini, imkanlarını, devletin bütün olanaklarını sonuna kadar kullanıyor, partisinin olanaklarını kullanıyor. Devlerin bütün müdürlüklerini il ve ilçelere kadar kullanıyor. Yetmiyor, emrindeki özel kanallar, gazeteler, onun talimatıyla çalışan köşe yazarları gece gündüz onun propagandasını yapıyor. Hapşırsa bütün kanallar canlı yayına geçiyor. Özellikle TRT, vergilerimizle kurulmuş ve bizim paramızla çalışan TRT, sadece bir aday varmış gibi kampanyaya yaklaşıyor. Biz buna demokratik özgür seçim diyeceğiz."

Seçim konusunda kimseyle pazarlık yapılmadığına dikkat çeken Demirtaş, "Özgürlüğü, barışı ve kardeşliği savunan kesimlerin kafasını karıştırmak üzere, 'Bunlar bir pazarlıkla aday oldular. İkinci turda pazarlık yapacaklar' diyenlere karşı hakkınızı savunun. Seçmen koyun değildir. Seçmeni sürü gibi görenlerin mantığıdır bu. Zarf sizin elinizdedir. İster o sandığa atarsınız ister atmazsınız. Neyin pazarlığını ve hangi kirli pazarlığı Ankara'da kapalı kapılar ardında yürütürse halka karşı ihaneti o yapmış olur" diye konuştu.

PETROL PAYI TEKLİFİNE DESTEK

Demirtaş, genel kurul konuşmasının ardından dışarıda basın emekçilerinin sorularını yanıtladı. Demirtaş, Ayla Akat'ın Batman'da çıkan petrolle ilgili olarak yasa teklifi sunması hakkındaki soruya "Yerel yönetimlere hem yetki aktarılması hem de güç aktarılması konusunda sadece Batman'ın değil bütün illerin bu tür ihtiyaçları olduğunu ben de düşünüyorum. Yerel bütçeyi mutlaka güçlendirmek lazım. Bütün vergiler, bütün kazançlar merkezi bütçeye gelirse yerel yönetimler çalışmakta zorlanıyor. Bu sadece Kürtler açısından bir sorun değildir. Samsun, Edirne, Antalya açısından da bu geçerlidir" yanıtını verdi.(ANF)

Kürd Ordusu, IŞİD'in taleplerini red etti

IŞİD, Pêşmerge'den Duzhurmatu ilçesi kontrolünü ve aynı zamanda Şii Türkmelere ve kutsal mekanlarına saldırı için kendilerine yol verilmesini talep etti. Ancak bu talepler bölgedeki Pêşmerge Güçleri Komutanlığı tarafından red edildi.

Hemrin ve Süleyman Beg Dağı sınırında mevzilenen IŞİD militanları bölgenin kontrolünü elinde bulunduran Peşmerge Güçleri'ne üç talep iletti. BasNews'in bölgedeki Peşmerge Komutanlığından aldığı bilgiye göre, Duzhurmatu ve Süleyman Beg'in kontrolünün kendilerine bırakılmasını isteyen IŞİD ayrıca bölgedeki Türkmen yerleşim bölgelerine ve Şii Hüseyini türbelerine saldırı için kendilerine yol vermelesini talep etti.

Alınan bilgilere göre Peşmerge Güçleri Komutanlığı IŞİD'in bu taleplerini 'abeste iştigal' olduğu gerekçesiyle red etti.

Dakuk ve Taza'deki Türkmenler evlerini ter ediyor

Beşir köyünde Şii milisler ile IŞİD militanları arasında yaşanan şiddetli çatışmaların ardından Kekük'ün Dakuk ve Taze kasabalarında yaşayan Türkmenler evlerini terk ediyor.

Kerkük'e bağlı Türkmen köyünde kontrolü elinde bulunduran Irak Şam İslam Devleti (IŞİD) militanları ile Şii Bedir Tugayları arasında yaşanan şiddetli çatışmaların ardından ağır bir darbe alan Şii milislerin geri çekilmesi, bölgede yaşayan Şii Türkmenleri de tedirgin etti.

Basnews muhabirinin bildirdiğine göre Dakuk ve Taze kasabalarında yaşayan

yüzlerce Türkmen aile evlerin bırakarak Kürdistan Bölgesi'ne göç ediyor. Basnews muhabirine konuşan Dakuklu bir Türkmen bölgedeki Türkmenlerin çatışmalara katılmadıkları halde IŞİD'in Şiilere yönelik tehdit ve uygulamalarından korktuklarını, bu nedenle evlerini bıraktıklarını söyledi.

Kerkük Polisi Şii milisleri eğitiyor

BasNews'in Kerkük Polis Müdürlüğünden bir kaynaktan aldığı bilgiye göre Kerkük Asayiş Genel Komutanı Cemal Taha'nın onayı ile Kerkük Polis Akademi'sinde Şii milislere askeri eğitim veriliyor. Kerkük Polis Akademisi'nde askeri eğitim alan milislerin bir süre önce kentte vali tarafından askeri tören düzenlemelerine izin verilen Bedir Tugayları ve Esaibil Hak gruplarına ait oldukları öğrenildi.

Şii milisler eğitim ardından, IŞİD'in ele geçirdiği Türkmen yerleşim bölgelerine gönderilecek.

ABD Bağımsız Kürdistan'a mesafeli

Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nden bir heyet Washington'da bağımsızlık için zemin yokluyor. Görüşmelerinin ardından açıklama yapan heyet, ABD hükümetinden umduğu desteği bulamadığını açıkladı. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi (IKBY) Başkanlık Divanı Başkanı Fuad Hüseyin ve Dış İlişkiler Sorumlusu Felah Mustafa, Washington'da ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, Başkan Yardımcısı Joe Biden ve Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Danışmanı Yardımcısı Tony Blinken ile görüştü.

IKBY heyeti Washington'a gitme sebeplerini de, "Artık tek bir Irak yok, yeni Irak yapısında Kürt halkının kendi geleceğine karar verme hakkı olduğunu anlatmaya geldik" diyerek açıkladı.

Fuad Hüseyin ve Felah Mustafa, IKBY Başkanı Barzani'nin "Birkaç ay içinde bağımsızlık için referandum yapacağız" açıklamasının ardından gittiği ve zemin yokladığı Washington'da umduğu desteği bulamadı. "Obama yönetimi olumlu karşılamadı"Amerikan PBS Televizyonu'na bir röportaj veren Felah Mustafa başarısız olmuş bir Irak'ın içinde bulunmak istemediklerini, ancak Obama yönetiminin bu taleplerini olumlu karşılamadığını söyledi:

"Bu ziyaretimizde Obama yönetiminin

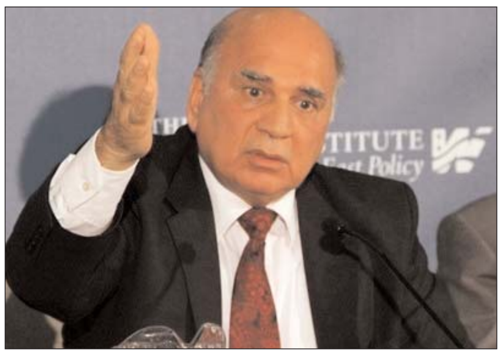

talebimizi daha olumlu karşılamasını umuyorduk çünkü ABD bizim dostumuz ve uzun vadeli bir ilişkimiz olmasını istiyoruz." Mustafa, Obama yönetiminin IKBY'ye "Bağdat'ta işleri düzeltelim" dediğini söyledi:

"Ama biz yeterince acı çektik. Halkımızın daha iyi bir geleceğe ihtiyacı var ve bunu hak ediyor, ABD'nin de bu duruşumuzu anlamasını umuyoruz."

"Artık tek bir Irak yok, umarız Washington bunu anlar"

Görüşmeler sürerken 2 Temmuz'da Washington Enstitüsü'nde konuşan Hüseyin de, 'Irak'ın teröristlerden kurtulması sürecinde iki yol izleyeceklerini söyledi:

"Birinci yol Bağdat'ta hükümetin kurulmasına yardımcı olmak. İkincisi ise bağımsız bir ekonomiye sahip olmak için gerekli düzenlemeleri yapıp kuruluşları oluşturacağız. Peşmergeyi güçlendirip bölgemizi, halkımızı koruyacağız. Bu iki yol aynı anda işleyecek, politikamız budur." Hüseyin bu iki yolun birbiriyle çelişmediğini ve bunu Washington'daki yöneticilerin anlamasını umduklarını söyledi:

"Kürdistan halkının kendi geleceğini tayin hakkı vardır, umarız bunu buradakiler ve Bağdat'takiler anlayışla karşılar. Buraya da Irak'taki mevcut durumu anlatmaya ve artık tek bir Irak olmadığını anlatmaya geldik. Irak'ı bir araya getirmek isteseler de yeni bir yapı olmalı, Kürdistan ve Bağdat arasında İslam Devleti varken ve süregelen yapıyla Irak bir araya gelemez."

Aynı düşünce kuruluşunda konuşan Felah Mustafa da, bir zamanlar Türkiye ile ilişkilerinin gergin olduğunu ancak doğru iletişim kurulduktan sonra iyi bir ilişkinin oluştuğunu hatırlattı:

"Türkiye'yi artık uzun vadede stratejik ilişkilerimiz olan bir ülke olarak görüyoruz. İran ile de iyi ilişkilerimiz var. Kürdistan'ın gelişiminin durmaması için dünyanın geri kalanından izole edilemeyiz. Tek isteğimiz, Irak başarıyla ayakta kalmaya devam edecekse bile, yeni bir temele oturtulması. 9 Haziran öncesine dönemeyiz. Daha fazla politik ve ekonomik özerklik istiyoruz. Bağdat'ın bütçemizi keserek bizi tehdit ettiği, bize istediğini yaptırmaya çalıştığı o günler bitti."

Barzani'den referandum çağrısı

3 Temmuz'da IKBY Meclisi`ndeki oturumda bir konuşma yapan Mesut Barzani, "Artık Maliki yönetimi ile dönülmez bir yola, bir çıkmaza girdik ve husumetin içindeyiz" dedi.

Barzani daha önce dile getirdiği `bağımsızlık referandumu` için bir meclis komisyonu kurulmasına yönelik yasa çıkarılması çağrısında da bulundu.

Peşmerge güçleri, ihtilaflı bölge sayılan ancak IKBY'nin hak iddia ettiği Kerkük'te de kontrolü eline aldı. Barzani "Irak federal hükümetinin bu sorunu çözmesi için 10 yıl bekledik. Irak ordusu bu bölgelerden çekildi. Bundan dolayı peşmerge güçlerinin o bölgelere gidip kontrolü sağlaması gerekti. Bundan sonra bunun üzerine konuşmayacağız" demişti.

’Kürdistan defakto olarak bağımsızdır’

Güney Kürdistan Bölge Genel Asayiş Sözcüsü Mesrûr Barzanî, Irak’ta ortaya çıkan durumun geçmişten beri yürütülen siyasetin iflası olduğunu belirterek sonuçta Kürdistan’ın defakto bağımsız bir bölge olduğunu söyledi.

Kürdistan Bölge Genel Asayiş Sözcüsü Mesrur Barzani Fransız France24 kanalına verdiği demeçte Irak’ta yaşanan son durumları değerlendirdi. Irak’ta ortaya çıkan durumun geçmişten beri yürütülen yanlış siyasetin iflası olduğunu söyledi. Barzani ’’Şimdi Irak’ta Bağdat’ın mevcut iktidarını ve siyasetini benimsemeyen çok sayıda grup var’’ dedi. Irak’ta baş kaldıran Sünni grupların Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) Örgütü ile bir tutulmamasını vurgulayan Barzani, ’’Sünni grupların çoğu IŞİD ile bir değil, ancak onlarında yanlış yaklaşımları IŞİD’e pirim veriyor ve gerçek bir muhalefet olmalarını gölgeliyor’’ şeklinde konuştu. Peşmerge Güçleri’nin başta Kerkük olmak üzere, diğer tartışmalı bölgelerde kontrolü sağlaması ile birlikte Kürdistan Bölgesinin defakto bağımsız bir bölge olduğunu söyleyen Barzani, ’’Kürdistan defakto bağımsız bir bölgedir.

Ancak henüz uluslarası kamuoyu tarafından tanınmamıştır.’’ dedi. IŞİD’in yabancı uyruklu militanları hakkında bilgilerinin olduğunu belirten Barzani, ’’Avrupa ve diğer bazı ülkelerin vatandaşları olan bu militanlar ilk başta cihad adına Suriye’ye gönderildiler. Oradan Irak’a kaydırıldılar.’’ dedi. (basnews)

Ehmedê Xanî 300 yıl önce Kürd Devleti’nden bahsetti

Siyasi Gözlemci ve Eski Irak Parlamentosu Milletvekili Museyyed Tayib, İranlı yetkililerin ’Bağımsız Kürdistan, Amerika ve İsrail’in oyunudur' açıklamalarına tepki gösterdi.

Siyasi Gözlemci ve Eski Irak Parlamentosu Milletvekili Museyyed Tayib İran devlet yetkililerinin ve medyasının Kürd halkının bağımsızlık istemine yönelik saldırılarını sert bir dille eleştirerek, ’’Bütün halklar gibi Kürdlerin de kendi bağımsız devletlerini kurma ve bağımsızlıklarını ilan etme hakkı vardır. Bu konuda karar sadece Kürd halkınındır. Hiç kimsenin söz söyleme hakkı olamaz’’ dedi. Basnews’e konuşan Siyasi Gözlemci ve Eski Irak Parlamentosu Milletvekili Museyyed Tayib İranlı yetkililerin ’Bağımsız Kürdistan, Amerika ve İsrail’in oyunudur açıklamalarına tepki gösterdi.

Bağımsız Kürdistan’ın bütün Kürdlerin hayali olduğunu belirten Tayib sözlerini şöye sürdürdü; ’’Ne gariptir ki bir diktatör olan Saddam Hüseyin de zamanında aynı sözleri sarfediyordu. Kürdistan Devleti Amerika ve İsrail oyunudur diyordu. Ehmedê Xanî 300 yıl önce Kürd Devleti’nden bahsetti. O zaman ne Amerika ne de İsrail vardı. Kürdler er ya da geç kendi bağımsızlıklarını ilan edecektir. Bu bizim en meşru hakkımızdır’’ şeklinde konuştu.

Kürdistan Bölge Parlamentosu’nun İranlı yetkililerin ’Bağımsız Kürdistan ilan edilemez, Irak’ın bütünlüğü korunmalı’ şeklindeki açıklamalarına karşı tavır almasını isteyen Tayib, ’’Kürdistan Parlamentosu Kürd halkının temsilcisidir. Dolayısıyla Kürd halkının meşru taleplerine yöneltilen bu tür saldırılara karşı sessiz kalmamalıdır.

Bu açıklamalardan ötürü İran’a gereken cevap verilmeli’’ dedi.(basnews)

Kürtleri Sevin

Kendisini “İstanbullu Türk” diye tarif eden Şebnem Hanım tam da öyle yapmış. İstanbul’da tanıştığı Liceli bir Kürd’e âşık olmuş, evlenip Lice’nin Yalaza köyüne gelin gelmiş. Altı ve 11 yaşlarında iki kızı olmuş. Zazaca öğrenmiş. Yalaza’da bu hafta tanıştığım Şebnem Hanım “Kürtlere ne zulümler yaşatıldığını burada öğrendim, onların mücadelesine sonuna kadar hak veriyorum,” diyor. Annesi ve babası önümüzdeki günlerde ilk kez Yalaza’ya gelecekmiş. “Kürtlerin ne kadar düzgün insanlar olduklarını kendi gözleriyle görsünler istedim. Kızıma satranç oynamayı hevaller öğrettiler” şeklinde sözlerini sürdüren Şebnem Hanım'ın “Hevaller” ile kastı PKK militanları.

Yalaza, Abdullah Öcalan’ın “komünal toplum” modelini uygulaya koymakla meşgul olan bir dağ köyü. PKK ile halen iç içe yaşandığı Yalaza, 1990’larda Lice’nin birçok köyü gibi yakılmış, köy ahalisi zorla boşaltılmış. 2000’li yılların ortasında dönen köylüler,

geçimlerini esrar ticaretiyle sağlamış. Daha geçen yaza kadar köyün etrafı hintkeneviri tarlalarıyla doluydu. “Askerler buraya tayin olmak için can atıyorlardı, esrarı pazarlayıp kendilerine yazlık alıyorlardı” iddiasında bulunan köylüler artık esrar yerine tütün ekiyorlar, çünkü PKK bölgede esrar ekimi ve ticaretini yasakladı. Uymayanlar cezalandırılıyor.

Bu arada Yalaza’da, Türkiye’de ilk kez Kürtçe dilinde eğitim verilecek okulun inşaatı tamamlanmak üzere. Dört katlı binada beşinci sınıfa kadar eğitim verilecekmiş. “Türkçe ve İngilizce seçmeli ders olacak,” diyor Felat adında bir genç.

***

Lice- Diyarbakır karayolunda Duru Karakolu’na bir kilometre kala yol kenarında PKK’nın bayrağı dikili duruyor. Yanında da Abdullah Öcalan’ın portresi. Bir grup kadın bizi çevirip bir çadıra götürüyor. Lice’deki “kalekol” yapımına karşı protesto düzenleyenler burada nöbet tutuyorlar. Geçen ay askerler protestocuları dağıtmaya kalkınca iki kişi hayatını kaybetmişti. Binlerce Kürt yurdun dört bir tarafında sokağa dökülmüş, barış süreci direkten dönmüştü. Şu an kalekol yapımı dondurulmuş görünüyor. “Halk geri adım atmadı ve atmayacak,” diyorYeliz Akyıldız adında sosyoloji mezunu genç bir kadın. “Kürdistan’ın her yerinde eylem var. Siyasi tutsaklar bırakılana kadar eylemlerimizi sürdüreceğiz.”

***

Bu kez Diyarbakır’ın çiçeği burnunda BDP’li Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak ile biraraya geliyoruz. Yüzündeki gülümseyişi bir an eksik etmeden, sakin bir dille 80 darbesi sonrası, Diyarbakır Cezaevi’nde geçirdiği işkence dolu günleri anlatıyor. Köpek kulübesine, pislikler arasında, tek başına kapatıldığı günleri. Ve bölgedeki değişimi şu sözlerle özetliyor: “Kürtlerin öncelikli meselesi kimliklerinin tanınması iken artık temel mücadeleleri egemenliğin paylaşımına dönüştü. Bugün bölgede referandum olsa halkın yüzde sekseni özerklik lehine oy kullanır.” Ya bağımsızlık için? “Aynı şekilde” yanıtında bulunuyor.

***

Sıraladığım bu kesitler karşısında “AK Parti bunları şımarta şımarta başımıza sıçrattı” dediğinizi duyar gibiyim. Tam tersi Kürtler yıllardır maruz kaldıkları baskılardan ötürü bu kıvama geldiler.

Dolayısıyla onları geri kazanmak, Türkiye’nin bölünmesini gerçekten istemiyorsak “orayı” emlak portföyümüzdeki bir “arsa”, Kürtlere “düşük paraya oturan kiracı” gözüyle bakmaktan vazgeçelim. “Bu Kürtler de fazla kaçıyor” üstenciliğine son verelim. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın ve Abdullah Öcalan’ın barış adına attıkları her adıma yatıp kalkıp şükredelim Devamının gelmesi için hep beraber dua edelim. İstanbullu Şebnem Hanım gibi Kürtleri tanıyalım. Kürtçe öğrenelim. Kürtleri sevelim.

Yahudiler dostumuz, H.Dicle’ler münafık…

Yahudiler hiçbir zaman Kürd ulusuna düşmanlık yapmadı. Kürdler de Yahudi düşmanı olmadılar hiçbir zaman. Tarihte Kürd-Yahudi karşı durmasının tek bir örneği yoktur.

‘Yahudi düşmanlığı’, 7. yy.dan daha gerici 21. yy. müslümanlığının utanç eseri. Elbette Kürdlerin yüzde doksanı müslüman. Nasıl bir müslüman ama? Kendinden, soyundan sopundan, ulusal mefkûresinden habersiz! Arabıyla, farsıyla… müslüman siyasetçileri, kendinden habersiz siyasetsiz köylü Kürdü ‘yahudi düşmanlığı’ siyasetine alet ettiler. Mesele budur. Kürdler arasındaki ‘Yahudi düşmanlığı’ bu ismarlama siyasetin dışavurumudur.

21. yy.da dahi Kürdlüğünden ve yurtseverliğinden kuşku duyulmamasını temenni ettiğimiz Kürd münevverleri bile siyasi sünnicilerin ‘Gazze gemisi’ne oturup Filistin’e doğru yelken açabiliyorlar. Burunları İsrail askerleri tarafından ovulduktan sonra ‘vay yandım’ ediy-

orlar. Kürdüm, senin sünnici türkün ‘Gazze gemi’sinde ne işin var? Üstelik Filistin’in ve Arap dünyasının tamamı senin istiklaline karşı?!

İsrail devlet yetkilileri, ‘Kurdistan Bağımsızlığını ilan ederse, onaylarız’ diyorlar. 22 zalim Arap devleti, üstelik sünnici Türkiye, şiici İran tarafından ablukaya alınmış İsrail devleti, bin yıllar boyunca türkten, fartsan, araptan çekmiş Kürdün istiklalini savunmakla kendi çıkarı için de, dolayısıyla Kürdün çıkarı için de bir şeyler yapmak istiyor. Alkışlanmalıdır.

Ortadoğu’nun kaderini insanlığa doğru, demokrasiye doğru değiştirebilecek tek ittifak; İsrail-Kurdistan ittifakıdır. Eğer Ortadoğu’ya demokrasi gelecekse, bunun mimarları yalnız Kürdler ve Yahudiler olabilir. Ortadoğu’ya Türk’ten, Arap’tan ve Fars’tan hayır yok. Onlar kafa yapılarıyla halen 6. yy.ın gerisinde.

İnşallah olur. İnşallah, Kürdler ve Yahudiler, Ortadoğu’ya bir gün ağlarlar. Yahudi’nin de, Kürdün de Allahı birdir. Bir olan Allahımız, yardımcımız olsun.

Yaşasın İsrail-Kurdistan ittifakı!

***

BU HATİP DİCLE MESELESİ

Hatip Dicle, bizden gitti, düşmanın kucağında şuan. Adama o kucakta ne yaparlar?! Böyle net konuşmak lazım.

Şöyle net konuşmak lazım mesela; Hatip Dicle artık bir türk uşağı. Aynen. Çizgilerimiz net olmalı.

Biz, H.Dicle’den, zindandayken sarf ettiği ‘Kurdistan fikrini çöp sepetine attık’ sözleri için saf kafayla özür dilemesini istemiştik. Adam bu sözleri nedeniyle zindandan çıktıktan sonra Kurdistan’a diklendi: Bir türk tv’inde sözünü tekrarladı ve ispatlamaya çalıştı. Kerkük, Kürdistan değil, Kurdistan’ı boş verin dedi. Saçmaladı da saçmaladı. Türk uşaklığı böyle bir şey. Hadi be oradan, Hatip Dicle bey efendi!.. Kurdistanlılar seni gömer. Sana karşı PKK’li Kürdler dahi tavır aldı, alıyor, alacaklar. Sen silindin.

Eğer HDP (gerçi HDP’yle de yıldızımız barışık değil), seni yönetimine alırsa, bir parti olarak kendi silinmişliğine imza atar. Ciddi bir uyarı.

Olur böyle şeyler; ‘Kürd siyaset sahnesi’nden türk’e doğru bir ‘yıldız’ daha kaydı. Kürdler H.Dicle’nin çöp sepetine gömülmesiyle bir şeyler kaybetmez. Giden gider, kalan sağlar bizimdir.

Öyle bir Kurdistanî gençlik yetişiyor ki… Çığ gibi!

Hejarê Şamil
hejare_shamil@hotmail.com

'Kürdistan normlara uygun ayrılırsa dünya bağımsızlığı tanır'

Kürdistan'ın geleceğinden olumlu öngörülerle sözeden Tissot, ayrılma ve bağımsızlığın uluslararası normlar dahilinde gerçekleşmesi durumunda Irak yönetimi ile uluslararası camianın buna saygı duyacağını söylüyor.

Güney Kürdistan'da ilk resmi temsilciliği açan Fransa'nın 2007 ve 2012 yılları arasında Erbil Konsolosu olarak görev yapmış Dr. Frederic Tissot ile Paris'te Kürdistan'ın mevcut durumu ve geleceğine dair öngörülerini konuştuk. Kürdistan'ın geleceğinden olumlu öngörülerle sözeden Tissot, ayrılma ve bağımsızlığın uluslararası normlar dahilinde gerçekleşmesi durumunda Irak yönetimi ile uluslararası camianın buna saygı duyacağını söylüyor.

- 2007-2012 yılları arasında 5 yıl Güney Kürdistan'da Fransa Konsolosu olarak görev yaptınız. Fransa'nın Güney Kürdistan'da konsolosluk açma düşüncesi nasıl oluştu?

- Irak'ın ABD tarafından işgali sırasında, Fransa bu savaşa ve işgale karşı olduğunu açıklamış, askeri ve politik olarak bu sürecin dışında yer almıştı. Bunu izleyen yıllarda Fransa, Irak devletinin ve ekonomisinin yeniden inşası döneminde diplomatik varlığını güçlendirmeye karar verdi. Irak yönetiminin onayı ve yapılan araştırmalardan sonra mantıklı bir biçimde Irak'ın en güvenilir ve en istikrarlı bölgesi olan Kürdistan'da konsolosluk açma kararını aldı. Dışişleri Bakanı Bernard Kouchner'ın gösterdiği atılım ve O dönem Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin de oluruyla Erbil'de diplomatik bir büronun açılmasına karar verildi. Kısa sürede büro Fransa'nın Genel Konsolosluğu'na dönüştürüldü. Aynı süreçlerde, Bernard Kouchner, güvenlik koşulları oluştuğunda Fransa'nın en kısa sürede Basra'da da bir konsolosluk açmak için gönüllü olduğunu duyurdu.

- 2003 yılından beri Güney Kürdistan'da devletleşme yolunda ciddi bir gelişme gözlemliyor musunuz?

-2005 Anayasası çerçevesinde, Kürdistan Bölgesi, ülkenin diğer parçalarına kıyasla gösterdiği gelişmeye bağlı olarak, otonomdur. Kürdistan Bölgesi, 1992'de Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 688 No'lu kararıyla, uçuşa yasaklı bir bölge olarak ilan edilmiş, askeri birliklerin ve Iraklı devlet memurlarının bu bölgeden geri çekilmesiyle neredeyse otonom bir bölge durumuna dönüşmüştü.

Kürdistan Bölgesi 2003 yılından sonra ve 2005 yıllarında Irak yeni Anayasasının kabul edilmesiyle büyük bir ilerleme kaydetmiş, Bölgesel demokratik kurumlarını oluşturmuştur: 2009 yılından beri Bölgesel Genel Başkanlık seçimi için referandum yapılıyor olması, bir çok parçadan oluşan Bölgesel Kürdistan Hükümeti'nin inşası, Bölgesel Parlamentoya 111 milletvekilinin seçilmesi, 2005 Irak Anayasası'nda öngörülen eğitim ve güvenliğin güçlendirilmesi, adalet sistemindeki iyileştirmeler vb..

Bölge, ekonomik alanda, güvenliği ve istikrarı ön planda tutarak, halka hizmetin temel altyapısını oluşturan (yollar, hastaneler, okullar ve uluslararası havaalanları…) alanlarda, bölgenin yeniden inşasını ve yapılanmasını üstlenmiştir. Bugün elektrik neredeyse bölgenin tüm yerinde mevcuttur. Okullar ve sağlık merkezleri bölgenin bütününe dağılmıştır, uluslararası ticaret önem ve büyük bir ivme kazanmıştır. (Türkiye, İran, Avrupa ve Asya ülkeleriyle yapılan ekonomik işbirliği...) 2005 Anayasası'nın öngördüğü üzere, Irak bütçesinin bir kısmı Kürdistan bölgesine aktarılmaktadır. Kürdistan'ın daha hızlı bir gelişme göstermesi için bölgeye aktarılacak bütçe Irak Parlamentosu'nda

her yıl oylanmaktadır.

Bölge, birçok sektörde uluslararası yatırımcıların dikkatini bölgeye çekmeyi bilmiştir. Özellikle, Enerji ve inşaat-yapı alanlarında.(Exxon, Chevron, Total, Gazprom'un bölgeye yerleşmesi, yatırım yapması…)

Uluslararası yatırımcıların Erbil'e diplomatik ve ticari yatırım yapmalarında Erbil'in Bağdat ile işbirliği yatmaktadır. Bölgedeki şartların 2003 yılından bu yana net bir şekilde iyileştiği gözlemlenmektedir.

- Irak Kürdistan'ı ayrılırsa Irak için bunun sonuçları ne olur?

-Başkan Barzani'nin Bağdat Yönetimiyle birlik ve uzlaşma içinde olduğu bir süreçte, meşrutiyetini sarsacak bir tarzda bağımsızlık sözcüğünü son aylarda sıkça dillendiriyor olmasına karşın, yine de ben bu konunun masa üzerine hemen yatırılıp çözümlenecek bir mesele olduğunu düşünmüyorum. Şayet Kürdistan Bölgesi bağımsızlığını ilan etmek zorunda kalıp ayrılırsa, geride kalan Irak yönetimi de ilan edilen bağımsızlığın içeriğine bağlı olarak ortaya çıkacak sonuçlardan etkilenecektir.

Şayet, bağımsızlık, farklı antlaşmalar ve uluslararası sözleşmelerde öngörüldüğü gibi gerçekleşir, uluslararası normlara uygun olarak yasal bir otorite tarafından halk oylaması-referandum yoluna gidilirse Irak yönetimi ve uluslararası camia çıkan sonuçları tanımış olur. Bu durumda bağımsızlığın Irak yönetimine vereceği zarar da büyük olmaz. Eğer, bağımsızlık tek taraflı ilan edilirse, Erbil ve Bağdat arasında ciddi sonuçları olacaktır. Petrol ve büyük gaz rezervleriyle, potansiyeliyle öğrenmeye susamış ve eğitime hazır genç nüfusuyla Bağdat çok zengin bir ülke. Irak'ın tek problemi politik ve güvenlik konularındaki istikrarsızlığıdır. Bu sorun, şu anki siyasi otoritenin yetersizliğinden ve farklı siyasal güçlerin anlaşmazlıklarından ileri gelmektedir. Ülkenin uyum içinde gelişip büyümesi için tarafların 'demokratik devrimi' hayata geçirme konusunda anlaşmaları gerekmektedir. İçimizden birileri ve bazı politik akımlar Irak'ın parçası olan bu bölgenin bağımsızlık istemini kabul etmeyecektir. Size bir hatırlatma yapayım, tarihe dönüp bir bakarsak, özellikle 1920'de imzalanan Sevr Antlaşması'na. Antlaşmada, halkın seçimine saygı çerçevesinde, Kürdlere ulusal bir alan yaratılması öngörülmüştür. Zaten şu anda eğer Irak'ta, Suriye'de ve tüm bölgede olup bitenleri gözlemlersek, ki buna Ankara Hükümeti ile Kürdler arasında süregiden görüşmeler ve antlaşmalar da dahildir. Bu Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılma gerçeğinin izini belleklerimizden kovuyor. Bu görüşmeler artık İngiltere ve Fransa'nın idaresi altında yapılmıyor bölge halklarının kendi istekleri doğrultusunda yürüyor.

Bağımsız Kürdistan'ın olası sonuçlarının, farklı inançlara ve çeşitliliğe sahip Irak'ın idare edilip yönetilmesinde birbirine bağlı siyasal otoritenin güç kaybetmesine , Irak'ın parçalanmasına-ki bunun emareleri şu anda da var-yol açabileceğine dikkat çekiyor uzmanlar- gözlemciler.

- Bağımsız bir Kürdistan Devleti'nin kurulmasının komşu ülkelerdeki diğer Kürdler üzerinde nasıl bir etkisi olur?

-Elbette ki her şeyden önce politik etki: Bu bölgedeki aktüel durum oldukça hassas. Kuzey'de, Güney'de Doğu'da ve Batı'da yaşayan Kürdlerin kederi merkez devletlerin iyi niyetlerine bağlı. Türkiye'de hükümet ve Kürdler arasında birkaç yıldan beri devam eden süreç oldukça ilginç. Suriye'de, süregiden devrim yeni bir federal yönetim tipinin yolunu açabilir. İran'da Tahran hükümeti ile uluslararası camianın nükleer dosyayla ilgili olarak yeniden başlattığı müzarekeler, bu ülkenin dış dünyaya açılmasını sağlayacağı gibi, içte de haklarını arayan İran Kürdleri üzerindeki baskıyı ve engelleri azaltacaktır. Irak Kürdistanı'nın bağımsızlığı tüm Kürdlerde büyük bir umut yaratacaktır. Ama aynı zamanda bu Kürdlerin yeni güçlükler yaşamasının da yolunu açacaktır. Tekrar ediyorum, Irak Kürdistanı'nın bağımsızlığı ve yaşaması bölgesel ve uluslararası koşullardan ayrı düşünülemez. Ayrıca, bunu bir rekabetmiş gibi düşünmemek gerekir. Hatta Kürd liderleri arasındaki ilişkilerin de zorlaşmasına yol açabilir. Bağımsızlığını ilan etmiş Barzani'nin başında bulunduğu Irak Kürdistanı'nına Öcalan acaba nasıl bir tepki gösterir?

Kültürel etki:

Bağımsız bir Kürdistan bütün Kürdlerin kültürel bir merkezine dönüşebilir. Sanatın değişik alanlarında (Edebiyat, resim, sinema, müzik…) kültürel olaylar, diğer bütün parçalardaki sanatçıların geniş çapta ilgisini çekebilir. Gerçek kültürel bir politikanın gelişebilmesi diğer parçadaki Kürdlerin üzerinde de olumlu sonuçlar ve etkiler yaratacaktır.

Ekonomik etki:

Irak Kürdistanı'nın Türkiye ve İran ile çok önemli ticari antlaşmalar içinde olduğunu Türkiye'den ve İran'dan çok sayıda yatırımcının Güney Kürdistan'da bulunduğunu biliyoruz. Kaçakçılıktan bahsetmeksizin, sadece bu yolla ticaret yaparak güçlenme çabasında olanlar bölgede yollarına devam edebilirler mi? Fakat Türkiye ile enerji, petrol ve gaz alanlarında imzalanan büyük çaptaki ekonomik sözleşmeler uzun vadede bölgenin gelişmesine hizmet edecek türden bir işbirliğidir.

- Kürdistan Bölgesi'nin geleceğini nasıl görüyorsunuz?

-Şayet İnsan Hakları evrensel bildirgesi, uluslararası sözleşmeler ve 2005 Irak Anayasası referans alınırsa, Kürdler tarafından sıkça dile getirilip talep edilen gelişmekte olan Kürdistan'ın bağımsızlığı tamamen arzu edilebilir ve mümkündür.

Bu hangi zaman süresinde olacak? Gerçekten bunu söyleyebilmem zor. Bazen Bağdat'ın da onay verdiği bir bağımsızlığa daha yakın bir sürede gidilebileceği ve buna 'açılmış pencereler 'in olduğunu düşünme eğilimim var. Diğer açıdan da, Kürdistan Bölgesi'nin etnik olarak homojen olduğu gerçeğini gözden kaçırmamak gerekiyor, bu durum ona içte istikrarı ve güvenliği garantileyen kapasitesi içinde önemi az bir avantaj sağlıyor. En azından bu öylesine bir varsayım olarak durmuyor. Yine farklı Kürd partilerinin (Goran Hareketi, YNK) demokratik bu yola bağlı olmayı başarmaları da gerekmez mi? Öyle görünüyor ki henüz buna hazır bir durum yok.

- Rojava Kürdistanı'nda sizce neler oluyor? Oradaki Kürdlerin geleceği nedir?

-Erbil'de Fransa'nın bir konsolosu olarak, Suriye Kürdistanı'nı daha az biliyorum. Ama birçok Kürd siyasi parti temsilcisini ağırladığımdan dolayı Suriye'de olup bitenlere oldukça yakın bir yerde oldum. Suriye Kürdistanı'nda en azından 15'ten fazla farklı partinin ve çeşitliliğin olduğunu gözlemledim. Fakat şu an ki gerçek, Ulusal Kürd Koalisyonu'nun oluşmuş olmasından sonra bile, PYD'nin diğer partiler üzerindeki baskısı Suriyeli Kürdler açısından bana öyle geliyor ki hakkaniyetli bir durum değildir. Özel hakların tanınması ve bunların kazanılması için bütün mevcut partilerin birleşmesi gerekir. Yeni bir Suriye'nin doğması, içinde tüm azınlıkların ve 'toplulukların/milletlerin haklarını güvence altına alınacağı demokratik federal bir yapının oluşturulması ve yapılacak yeni bir anayasayla mümkündür. Bölgenin ülke bütünlüğü içinde temel haklar konusunda bir gelişme göstereceğini, hakların çeşitliliğini tanıyacağını düşünüyor ve umut ediyorum.

-Kürdler dünyada 'terörist' olarak biliniyor. Fransa'nın Kürdlerle ilgili mevcut politikası nedir?

-Hayır. Kürdler bazı ülkeler için "terörist" olarak tanınmıyor. Sadece bazı organizasyonlar "terörist hareket" olarak görülüyor. Şu anda Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Avrupa Birliği, PKK'yi "terörist bir örgüt" olarak kabul ediyor. Fransa, Türkiye'de dendiği gibi, sorunun çözümüyle ilgili süreci yakından takip ediyor. PKK güçlerinin bir bölümü Türkiye'den daha önce çekilmesine rağmen son haftalarda bu sürecin biraz daha yavaşladığı ama Ankara ve Öcalan arasındaki görüşmelerin kesilmediği gözlemleniyor. Bana öyle geliyor ki Başbakan Erdoğan ve Öcalan sorunun siyasal bir çerçevede çözümleneceğini nihayet anladılar. Fransa'nın pozisyonu da çok açıktır.

-9 Ocak 2013'te Paris'te gündüz vakti 3 Kürd kadını katledildi. Bu katliam Türkiye ve Avrupa'daki Kürdler'de büyük infiale yol açtı. Anketle ve davayla ilgili Fransa'da büyük bir suskunluk yaşanıyor. Konuyla ilgili ne diyeceksiniz?

-Bu cinayet sadece Türkiye'deki ve Avrupa'daki Kürdler'de büyük bir heyecan uyandırmadı. İnsan hakları savunucularında da aynı öfke ve duygu patlaması yaşandı. Polis ve Fransız otoriteleri görevlerini yapıyor. Bildiğim kadarıyla, soruşturma genişledi ve ilerliyor. Fransa şu anda Türkiye'ye sorduğu cevapların gelmesini bekliyor.

Dr. Frederic Tissot Kimdir

Toplum sağlığı uzmanı olan Doktor Frederic Tissot, birbirinden iki ayrı alanda kariyer yapmış. Savaştan yoksul düşmüş ve ülkelerinden kaçan insanlara mülteci kamplarında gönüllü olarak doktorluk hizmeti verirken, (Fas,Afganistan,İran Kürdistanı, Kongo ve Somali) bir yandan da , Fransa Sağlık Bakanlığı danışmanı olarak - Bernard Kouchner döneminde -Afganistan ve Haiti'de çalışmış. Fransa Devleti'nin Güney Kürdistan'da ilk resmi düzeyde konsolosluğunu açmış ve 2007'nin yılının sonundan Eylül 2012 yılına kadar Erbil'de Fransa'nın Genel Konsolosu olarak görev yapmıştır.

Hülya Yetişen / BasHaber Gazetesi

Турция по-новому взглянула на курдов

В конце июня курдских политиков, приехавших с севера Ирака, встречали в Анкаре с почестями, достойными государственных гостей. Тем временем в парламенте Турции обсуждают законопроект, который заложит юридическую основу для переговоров Анкары с лидером курдских сепаратистов Абдуллой Оджаланом. Это - лишь два примера того, как радикально изменилась политика Турции в отношении курдов по внутриполитическим соображениям и из-за внешнеполитических событий.

Из ведущих турецких политиков о "курдской проблеме" первым заговорил в 2005 году нынешний премьер-министр страны Реджеп Тайип Эрдоган, нарушив негласное табу. До этого в официальном политическом лексиконе такое понятие попросту отсутствовало: после начала вооруженного восстания Курдской рабочей партии под предводительством Оджалана в начале 1980-х годов в Турции существовала лишь "проблема терроризма". Эрдогану необходимы курдские голоса

Уже полтора года правительство под руководством Эрдогана ведет с Оджаланом, приговоренным к пожизненному лишению свободы, переговоры о мирном урегулировании конфликта между Турцией и борющимися за независимость курдами, который с 1984 года унес жизни более 40 тысяч человек.

Для Эрдогана это не только

шанс войти в историю - прекращение кровопролития наверняка обеспечит ему дополнительные голоса как турок, так и курдов. Не случайно и то, что рассмотрение законопроекта, касающегося положения курдов в Турции, назначено примерно на то же время, что и августовские выборы президента, в которых Эрдоган решил баллотироваться. Но Эрдоган будет действовать осторожно, чтобы не дать турецким националистам повода для обвинений в том, что он, мол, уступая курдам в таких вопросах, как разрешение на использование курдского языка в СМИ и в системе образования, "продал родину". С другой стороны, для курдов мирный процесс и так идет слишком медленно.

Иракские курды все важнее для Турции

Однако в последнее время власти Турции изменили отношение не только к местным курдам, но и к курдам, живущим на севере Ирака. Иракский Курдистан стал важным партнером Анкары, одним из важнейших импортеров турецкой продукции. В 2013 году Ирак приобрел у Турции товаров на 11,9 миллиарда долларов, их львиная доля предназначалась для курдской автономной области. Больше импортировала из Турции только Германия - на 13,5 миллиарда долларов.

Кроме того, Анкара надеется на стабильные поставки нефти из курдской автономии и доходы от ее последующего транзита на мировые рынки. В мае 2014 года первый миллион баррелей сырой нефти поступил в Турцию из северного Ирака, в обход запрета из Багдада, по трубе, откуда был закачан в танкеры и отправлен конечным потребителям.

"В прошлом - кошмар, сегодня - реальность"

Мысль о том, что на севере Ирака когда-либо может возникнуть независимое курдское государство, перестала пугать Турцию. В прошлом Курдистан казался Турции настоящим кошмаром, сегодня это практически реальность, написал известный турецкий журналист Хасан Джемаль в своем комментарии на интернет-портале t24.com.tr. Пресс-секретарь турецкой Партии справедливости и развития (ПСР), которую возглавляет Эрдоган, в интервью североиракской медиакомпании Rudaw заявил, что признает право северного Ирака на самоопределение.

Это - неофициальная точка зрения правящей партии или правительства. Формально Анкара по-прежнему выступает за сохранение территориальной целостности Ирака, несмотря на конфликт между суннитами, шиитами и курдами. Но позиция Турции меняется по мере того, как отдельные группы населения в соседней стране демонстрируют, что жить вместе не хотят, сказал DW Вейсель Айхан, директор аналитического центра IMPR в Анкаре. Уже скоро в Ираке произойдет "изменение границ", уверен Айхан.

Курды, живущие на севере Ирака, крайне важны для Эрдогана, объясняет политолог Шахин Алпай из стамбульского частного университета Бахчешехир. "Курдистан оказывает существенную поддержку мирным переговорам между Анкарой и главой Курдской рабочей партии Оджаланом", - сказал Алпай в интервью DW. Штаб-квартира партии курдов, напомнил он, находится в горах на севере Ирака. Обе стороны нуждаются друг в друге, уверен стамбульский политолог: курды прекрасно понимают, что создание независимого курдского государства без благоволения Турции останется только мечтой.

Пешмарга: Большая часть иракской границы с Курдистаном находится под контролем ISIS

Как сообщает агентство "BasNews", министерство пешмарга Регионального правительства Курдистана (КРГ) заявило, что только небольшая часть иракской границы с Курдистаном осталась под контролем армии Ирака.

Джабар Явар, пресс-секретарь министерства пешмарга, в среду сообщил журналистам на пресс-конференции в Эрбиле, что в настоящее время только около 15 км иракской границы с Курдистаном находятся под контролем иракской армии. Воинствующая группировка, ранее известная как "Исламское государство Ирака и Леванта" (ISIS), а теперь объявившая о создании исламского халифата на территории Ирака и Сирии и сменившая свое название на "Исламское Государство (ИГ), победила армию и получила контроль над всей оставшейся приграничной зоной – 1035 км.

По словам Явара, "геополитика региона очень сильно изменились в результате недавних нападений".

Он также опроверг сообщения о том, что курды сыграли какую-либо роль в создании текущего иракского кризиса, и заявил, что основным фактором последних событий является быстрый крах иракской армии. Он также сообщил, что курдские чиновники месяцы назад предупреждали иракские власти об опасности роста экстремистских группировок в регионе, но иракские чиновники отказались принять эти предупреждения всерьез. Поскольку нападения повстанцев ISIS на иракскую армию начались на севере Ирака, они смогли захватить большинство в основном суннитских городов и населенных пунктов региона, в том числе в провинциях Ниневия и Салахаддин.

Новый словарь стандартизирует коммерческие термины курдских диалектов

НПО и торговые ассоциации в курдском городе Диярбакыр (Турция) запустили проект по стандартизации бизнес-терминологии всех четырех курдских диалектов с тем, чтобы сократить языковые различия и повысить уровень коммерческих отношений между курдами. Об этом пишет "Rudaw". Они намерены опубликовать словарь экономических и коммерческих терминов для стандартизации слов, используемых в диалектах сорани, курманджи, зазаки и горани, на которых говорят миллионы курдов, разделенных между Ираком, Турцией, Ираном и Сирией.

"Мы хотели бы достичь

языкового союза курдов четырех частей Курдистана в этих секторах", говорит Хасип Янлич, официальный представитель группы, занятой подготовкой словаря.

Он также подчеркивает, что курдский народ был искусственно разделен границами четырех стран: "Эти искусственные границы направлены на ассимиляцию курдов иностранными культурами и большее отделение их друг от друга". По его словам, общественная комиссия в составе бухгалтеров, экономистов, торговцев и ремесленников будет работать над подготовкой словаря с помощью ученых, экспертов и лингвистов. "Мы хотим, чтобы курды, проживающие в этих четырех странах, имели возможность использовать те же термины в области экономики, торговли и бухгалтерского учета, и понимать друг друга, даже если они используют свои собственные диалекты", сказал Янлич. "Мы хотим стандартизировать этот язык в этих областях, чтобы экономист или бизнесмен в Диярбакыре мог понять статью, написанную на сорани и зазаки. Мы хотели бы помочь укрепить отношения между курдами, живущими в разных частях Курдистана. "Мы также поедем в Курдистан и встретимся там с должностными лицами в министерствах, торговых палатах и профсоюзах и будем сотрудничать с ними в этом проекте", добавил он. В проекте принимают участие несколько курдских ассоциаций и НПО Диярбакыра.

На фото DIHA: Комиссия в составе ученых, экспертов, лингвистов, бухгалтеров, экономистов, торговцев и ремесленников будет работать над подготовкой курдского экономического словаря.

Иранские силы начинают пересекать курдскую границу

Иранское правительство направило специальное воинское подразделение к границе региона Иракский Курдистан. В некоторых районах они уже начали пересекать границу. Источник в силах безопасности Курдистана сообщил "BasNews" о большом количестве иранских сил на различных пограничных пунктах, включая Бози Мергасир, Кани Хва, Млакал, Гаруи Лаук и др. Жители горных сел района Хальгурд говорят, что иранских солдат можно увидеть в горах и прилегающих районах. В прошлом году иранские войска были посланы в эти области для сотрудничества с иракской армией, но в этом году их число увеличилось почти в два раза и с ними замечена тяжелая военная техника. На границе иранские военные сталкиваются с партизанами "Пежак" - "Партии свободной жизни Курдистана".

Пресс-секретарь министерства пешмерга, Хальгурд Хикмет, сказал "BasNews", что президиум Курдистана, парламент и Региональное правительство Курдистана (КРГ) являются центром принятия решений, и должны будут принять решение в отношении приграничных ситуаций. ***kurdistan.ru***

Президент Барзани встретился со специальным представителем ООН в Ираке

В воскресенье президент Иракского Курдистана Масуд Барзани, принял специального представителя Генерального секретаря Организации Объединенных Наций, Николая Младенова. В ходе встречи стороны обсудили последние события в сфере политики и безопасности Ирака. Специальный представитель ООН подчеркнул важность восстановления стабильности в стране. Г-н Младенов выразил благодарность Курдистану за предоставление убежища иракским беженцам и добавил, что ООН будет и впредь будет оказывать свою поддержку беженцам в Курдистане. Президент Барзани и г-н Младенов также говорили о "спорных" районах на севере Ирака. Президент заявил, что Курдистан ожидал, что федеральное правительство решит этот вопрос в соответствии со Статьей 140 Конституции Ирака, но власти Ирака проигнорировали этот вопрос. Президент Барзани заявил, что силы пешмарга будут продолжать защищать эти районы и, в конечном счете, проведут референдум в соответствии с Конституцией Ирака. Он попросил ООН помочь КРГ с подготовкой этого референдума.

ДПК: курдские партии уже обсуждали вопрос независимости с Барзани

Глава отдела международных отношений "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Хемин Хаврами заявил, что президент региона Курдистан Масуд Барзани ранее провел переговоры с различными курдскими политическими партиями о содержании своей речи в парламенте Курдистана.

Как мы уже сообщали, в четверг Барзани выступил в курдском парламенте с просьбой провести референдум по вопросу курдской независимости, и заявив, что курдские силы пешмарга не покинут спорные районы. Хаврами заявил в интервью "Bas-News", что все вопросы, которых Барзани коснулся в своем выступлении в парламенте, ранее обсуждались между Барзани и всеми курдскими политическими партиями.

Хаврами заверил, что все стороны высказались в поддержку Барзани.

Киркукский губернатор и член политбюро "Патриотического Союза Курдистана" (ПСК), Наджмалдин Карим, недавно заявил, что статья 140 еще не выполнена и не должна рассматриваться так, как заявил президент Барзани.

"ПСК официально объявил, что они дают полную поддержку Барзани", сказал Хаврами.

Вопрос курдской независимости стал горячей темой во всем мире после недавнего наступления "Исламского государства Ирака и Леванта" на иракскую армию, ее бегства из спорных регионов и прибытия туда сил пешмарга.

Представитель президента Курдистана лоббирует курдскую независимость в Вашингтоне

2 июля Государственный секретарь США Джон Керри встретился с начальником штаба президента Курдистана, д-ром Фуадом Хусейном, в Госдепартаменте США в Вашингтоне. Представитель полуавтономного курдского региона Ирака прибыл в Вашингтон для лоббирования курдских вопросов в администрации Обамы, пытаясь заставить ее принять тот факт, что курды готовы добиваться полной независимости, даже если США предпочитают, чтобы они отложили этот шаг.

Начальник штаба президента Барзани заявил журналистам в четверг, что независимый Курдистан скоро будет существовать как самодостаточная страна или в виде конфедерации с Багдадом, но, учитывая сектантские и политические разногласия в Ираке, а также недавнее вторжение суннитской вооруженной группировки ISIS, Ирак как единая страна существует уже только в виде названия.

"Если мы сможем остаться вместе, это должно быть основано на новой реальности. И новая реальность имеет дело с тем, что Курдистан в настоящее время является независимым", сказал Хусейн журналистам во время брифинга в офисе представительства Регионального правительства Курдистана (КРГ). Он также сообщил, что американские официальные лица, с которыми он и курдский министр иностранных дел, Фалах Мустафа Бакир, встречались в Вашингтоне до сих пор, были очень восприимчивы к этому сообщению. В среду делегаты встретились с госсекретарем Джоном Керри, а в четверг - с чиновниками Совета национальной безопасности при Белом Доме.

Хусейн описал Курдистан как самодостаточный оазис на мрачном пейзаже: курды имеют свои собственные силы, пешмарга, а курдские поставки нефти дают им экономическую независимость от Багдада. Между тем, шииты сохраняют де-факто контроль в Багдаде, который представляет собой политические руины, а остальная часть страны находится "под ногтем" у ISIS.

По его словам, в ближайшее время курды проведут референдум по вопросу о независимости, при этом, они готовы продолжать сотрудничество с Багдадом. "Мы собираемся еще раз дать шанс политическому процессу в Багдаде, но мы не собираемся считать это единственным путем", сказал Фуад Хусейн. "Если мы сможем и дальше работать вместе как две конфедерации под именем одной страны, это может быть возможным. Но если мы не сможем достичь этого понимания с ними, то почему мы должны вернуться в несостоявшееся государство?"

Хусейн также добавил, что курды не хотят отказаться от политического процесса, который продолжается в Багдаде, но после курдского референдума они пересмотрят свои отношения с новой центральной властью иракского правительства. Белый дом и Госдепартамент призвали курдов отложить планы на "самоопределение" в рамках теории, что объединенное правительство в Багдаде с суннитами, шиитами и курдами сможет лучше противостоять угрозе ISIS.

Во время брифинга в Белом Доме в четверг пресс-секретарь Джош Эрнест подтвердил эту точку зрения: "Мы по-прежнему считаем, что Ирак является более сильным, если он объединен, и именно поэтому Соединенные Штаты продолжают поддерживать Ирак, который будет демократическим, плюралистическим и единым, и мы собираемся продолжать призывать все стороны в Ираке продолжать работать вместе в направлении этой цели".

И во время визита Джона Керри в столицу Курдистана, Эрбиль, состоявшегося на прошлой неделе, высокопоставленный чиновник администрации также призвал курдов отложить в сторону свои устремления к созданию независимого государства в интересах безопасности: "Независимо от ваших стремлений в вашем будущем, ваши интересы в настоящее время, в ближайшей перспективе, состоят в стабильном, суверенном и едином Ираке", заявил журналистам Керри после встречи с президентом Барзани. Как заявил в Вашингтоне Фуад Хуссейн, главная цель его поездки в США - объяснить планы правительства Курдистана администрации президента Обамы. "Мы здесь, чтобы информировать их о новой реальности. Мы здесь, чтобы сказать, что эта новая реальность потребует новой политики… У нас есть новая ситуация. И я думаю, постепенно американцы поймут это", сказал он.

Курды и сунниты покинули первую сессию парламента Ирака

Во вторник сунниты и курды покинули первую сессию иракского парламента, поставив под угрозу и без того слабые усилия по созданию правительства национального единства, которое должно противостоять наступлению джихадистов, угрожающих Ираку. Об этом пишет "Rudaw". Парламент был созван, чтобы оказать давление на шиитского премьер-министра Нури аль-Малики и заставить его уйти в отставку на фоне кризиса безопасности, когда повстанцы захватили большую часть северного Ирака.

Это было первое заседание законодателей с дня выборов - 30 апреля, - на которых Малики и его "Коалиция Правового государства" получили наибольшее число голосов. Иракская армия не может справиться с суннитскими повстанцами во главе с "Исламским государством Ирака и Леванта" (ISIS), которые захватили два значимых города – Мосул и Тикрит - в течение последних трех недель и дали обет идти на Багдад.

Организация Объединенных Наций заявила, что число погибших в июне во всем Ираке, за исключением провинции Анбар, которая является крупнейшей, но полностью находится в руках восставших, - 2417 человек. Эта цифра в три раза больше, чем 799 погибших в мае, в начале продвижения повстанцев. Большинство убитых в июне - 1500 человек – гражданские лица.

Парламент Ирака был созван в сильно укрепленной Зеленой зоне Багдада, где находятся офисы иностранных посольств и компаний. Сейчас почти все они эвакуировали своих сотрудников в том числе и в Курдистан, поскольку исламистские боевики находятся на подступах к столице. В Зеленой зоне еще работают магазины и предприятия. В остальной части Багдада жизнь замерла в ожидании штурма. Торговцев и пешеходов сменили силы безопасности, патрули и контрольно-пропускные пункты.

Соединенные Штаты и Великобритания призвали Малики как можно скорее создать правительство национального

единства с весомыми постами для курдов и суннитов - крупных меньшинств, отодвинутых шиитским правительством на задворки власти и настроенных категорически против Малики. Но премьер упорно отвергает и образование правительства спасения, и свой уход.

Хотя забастовки и не предполагалось, подготовка к заседанию парламента не была благоприятной. В понедельник лидеры шиитского "Национального альянса", среди которых и Малики, не смогли договориться о кандидате на должность нового премьер-министра. В тот же день бывший премьер-министр Ирака, Айяд Аллави, который возглавляет суннитский блок "Ватания", призвал своих членов и других суннитских лидеров бойкотировать голосование по избранию нового премьер-министра и инклюзивного правительства. Между тем депутаты от автономного Курдистана на севере Ирака выразили смешанные чувства по поводу их безопасности в Багдаде. Они считают, что Зеленая зона уже не так безопасна, как прежде. Малики обвинил курдов в подстрекательстве к беспорядкам, а некоторые шиитские группировки дали выход своему гневу на курдов. Региональное правительство Курдистана (КРГ) категорически против другого срока для Малики. Курды грозят выйти из политического процесса или объявить об отделении, если премьер-министр не уйдет в отставку, а страну не возглавит правительство национального единства. *kurdistan.ru*

ДИПЛОМАТ

№ 25 (269) 7 - 13 июль 2014 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Иракский Курдистан может стать независимым

Масуд Барзани, лидер Иракского Курдистана, предложил провести референдум о выходе из состава Ирака. С такой инициативой он выступил в парламенте этого автономного региона. На прошлой неделе Барзани объявил, что с момента вступления курдских военизированных подразделений в Киркук вопрос о принадлежности города и других спорных территорий Иракскому Курдистану был решен окончательно, сообщает Евроньюс. "Ирак, очевидно, разваливается, - сказал в интервью CNN Масуд Барзани. - Центральное правительство потеряло контроль над всем. Все рушится - армия, войска, полиция". Он отметил, что развал Ирака вызвали не курды, и курды не могут оставаться заложниками неизвестности. "Пришло время курдов определить свое будущее и решить, что мы собираемся защищать", - сказал он. Заметим, что во время выступления Барзани перед зданием парламента собрались сотни курдов. Вот что говорит один из участников акции: "Мы приехали сюда из Ахмадии, чтобы продемонстрировать нашу поддержку Масуду Барзани и его инициативе об отделении от Ирака. Мы будем поддерживать его морально и материально, потому что оставаться с Багдадом уже невозможно: они то с нами, то вдруг отворачиваются от нас." Тем временем Эр-Рияд направляет 30 тысяч военнослужащих на границу с Ираком. Как сообщается, причина – отступление иракских войск из районов на границе с Саудовской Аравией. В Багдаде между тем эту информацию опровергают. По словам представителя командования ВС Ирака, граница находится полностью под контролем иракских военных.

Президент Курдистана принял чиновника французского МИДа

Во вторник президент Курдистана Масуд Барзани встретился с директором отдела Ближнего Востока и Северной Африки МИДа Франции, г-ном Жаном-Франсуа Жиро.

Тематика встречи была сосредоточена на двусторонних отношениях и текущей кризисной ситуации в Ираке. Г-н Жан-Франсуа Жиро подчеркнул роль курдских сил пешмарга в обеспечении безопасности спорных территорий и их жителей перед лицом террористических групп. Обе стороны подчеркнули необходимость поиска политических решений нынешнего кризиса, и согласились, что лишь военные решения не приведут к стабильности в стране.

Курдская нефть усиливает позиции на рынке - Deutsche Bank

По мнению Deutsche Bank, курдская нефть начинает получать признание на рынке, так как полуавтономный регион Ирака осуществил поставку первой партии нефти и получил плату за неё, сообщает Bloomberg.

- Мы ожидаем, что трейдерам будет комфортнее работать с нефтью, поставляемой из иракского Курдистана по мере стабилизации экспорта, - отмечает аналитик банка Лукас Херрманн.

Региональное правительство Курдистана начало экспортировать нефть в турецкий средиземноморский порт Джейхан по собственному трубопроводу, не получив на это согласие центрального правительства Ирака. По словам министра энергетики Турции Танера Йылдыза, в Джейхане было загружено четыре танкера, и одна партия уже продана.

Министр заявил, что в конце июня турецкий Halkbank получил $93 млн за проданную курдскую нефть. Вопрос о том, кто является покупателем, не интересует Турцию, подчеркнул он.

- Несмотря на региональный конфликт и угрозу судебного преследования со стороны Багдада, важный промежуточный рубеж пройден, - пишет Херманн. Правительство Ирака предупредило, что будет преследовать покупателей курдской нефти в судебном порядке и уже обратилось в арбитраж Международной торговой палаты. Правительство Курдистана утверждает, что независимая продажа нефти не является нарушением конституции Ирака. По оценкам властей Курдистана, нефтяные запасы региона составляют 45 млрд баррелей.

kurdistan.ru

Глава курдской разведки: Курды стоят перед историческим вызовом

Масрур Барзани, глава разведки и безопасности Иракского Курдистана, на своей официальной странице в "Facebook" отметил, что курды очень близки к достижению своей мечты и в настоящее время находятся на исторической фазе своей борьбы. "Мы стоим перед историческим вызовом, и каждый должен стать частью этого исторического решения", пишет Барзани. В четверг президент Курдистана попросил курдский парламент приступить к работе по подготовке референдума по вопросу независимости. "Нынешняя ситуация, сложившаяся в регионе, имеет свои угрозы, но в то же время она принесла историческую возможность для достижения нашей давней мечты - стать независимыми, как и любой другой народ в мире", пишет Масрур Барзани. США призывают курдов оставаться с Багдадом, хотя во время встречи с госсекретарем США Джоном Керри президент Курдистана заявил, что "очень сложно" представить, что Ирак сможет остаться единым. Кроме того, ранее на этой неделе, премьер-министр Ирака Малики обвинил курдов в использовании мировых событий в своих интересах, назвав шаги в сторону независимости "неприемлемыми".

Ребвар Талабани: Киркук вернулся к нормальной жизни как часть Курдистана

Курдский представитель местной администрации провинции Киркук в пятницу подтвердил, что провинцию уже не возможно вернуть к состоянию до вывода иракских сил. Заместитель председателя провинциального совета, Ребвар Талабани, сообщил в интервью "Shafaq News", что "ситуация в провинции Киркук приобрела радикальное отличие, так как вопрос безопасности превратился в политический, а силы пешмарга защитили районы, брошенные иракской армией спустя несколько дней после нападения членов ISIS ("Исламского государства Ирака и Леванта")". Талабани сказал: "Киркук теперь вернулся к нормальной жизни как часть Курдистана, завершив статью 140 Конституции, которую федеральное правительство не смогло утвердить за последние годы". Части иракской армии были выведены из провинции Киркук в прошлом месяце на фоне активного наступления ISIS.

Allah rəhmət eləsin!

"Diplomat" qəzetinin və "Azərbaycan Kürdləri İctimai Birliyi" təşkilatının yaradıcı və idarə heyəti, eləcə də, "Respublika" qəzetinin redaktoru professor Teymur Əhmədov, Xalq şairi Söhrab Tahir, professor Qəzənfər Paşayev, akademik Şahbaz Muradov, "Respublika" qəzetinin xüsusi müxbirləri Rauf müəllim, Kamal müəllim, şair Nəriman Əyyub, şair Ramiz Qəmbər, Akif müəllim "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru və "Azərbaycan Kürdləri İctimai Birliyi" təşkilatının rəhbəri Tahir Süleymana atası,

Süleyman Musa oğlu Əliyevin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir və Allahdan səbr diləyirlər.

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
ÎMTÎYAZ Û SERNIVÎSAR:
TAHÎR SILÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbir:
Ramiz Qərib
Müxbirlər:
Pərviz Laçınlı
Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com
Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnîsan: Bakû 40, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500